

ZACHODNI OBSZAR INTEGRACJI

**STRATEGIA
ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI
TERYTORIALNYCH DLA ZACHODNIEGO
OBSZARU INTEGRACJI**

PROJEKT

LIPIEC 2013

Spis treści

WSTĘP	2
I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA	3
II. CHARAKTERYSTYKA ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI	9
III. DIAGNOZA STOSUNKÓW SPOŁĘCZNO – GOSPODARCZYCH W ZACHODNIM OBSZARZE INTEGRACJI	12
1. Sfera gospodarcza	12
2. Sfera społeczna	16
Bezrobocie	19
Opieka społeczna	20
Opieka zdrowotna	20
Edukacja	21
Organizacje pozarządowe	22
3. Sfera przestrzenna	23
Zasoby naturalne i ochrona środowiska	26
IV. PRIORYTETY ZIT-U ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI. ANALIZA SWOT, UZASADNIENIE, WSKAŹNIKI, WDRAŻANIE.	27
PRIORYTET 1. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA ZOI	29
PRIORYTET 2. ŚRODOWISKO I ZASOBY ZOI	35
PRIORYTET 3. TRANSPORT W ZOI	42
V. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI	46
VI. KONSULTACJE SPOŁĘCZNE PROJEKTU STRATEGII	47
VII. TABELY DANYCH STATYSTYCZNYCH DLA ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI	48
VIII. WYKAZ RYSUNKÓW, MAP, WYKRESÓW I TABEL	72

Wstęp

W 2014 r. rozpoczyna się kolejna perspektywa budżetowa Unii Europejskiej. Dwie poprzednie perspektywy finansowe, z których środków korzystała Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej, na poziomie regionalnym umożliwiały pozyskiwanie środków pomocowych w oparciu o regionalne programy operacyjne. W latach 2004 – 2006 był to w województwie dolnośląskim Zintegrowany Program Rozwoju Regionalnego (ZPORR), a w latach 2007 – 2013 Regionalny Program Operacyjny (RPO). Regionalna pomoc finansowa w latach 2014 – 2020 będzie również oparta o regionalne programy operacyjne, ale wprowadzono nowy instrument finansowy w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). ZIT-y przewidziano jako instrument finansowy powołany w celu rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych. Powstanie ZIT-u dla wyodrębnionego terytorialnie obszaru uzależnione jest od powstania wspólnego dla niego planu działań - strategii. Przepisy unijne i krajowe nie formują jednak (na dzień sporządzania opracowania) zasad delimitacji obszaru objętego ZIT-em. Rząd Polski w Założeniach do Umowy Partnerstwa przyjętych w styczniu 2013 r. określił, że Zintegrowane Inwestycje Terytorialne będą na obszarze 18 miast wojewódzkich oraz dopuścił możliwość ich tworzenia w innych miastach o znaczeniu regionalnym i subregionalnym wraz z ich obszarami funkcjonalnymi.

Opracowanie planu działań – strategii dla ZIT-u Zachodniego Obszaru Integracji jest konsekwencją podpisania przez 23 samorzady z czterech zachodnich powiatów województwa dolnośląskiego Porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju społeczno - gospodarczego Zachodniego Obszaru Integracji, które nakreśla ramy współpracy sygnatariuszy porozumienia. Podpisanie porozumienia odbyło się 7 maja 2013 r. w Bolesławcu i poprzedziło je podjęcie uchwał przez organy stanowiące 23 samorządów o wyrażeniu zgody na przystąpienie do porozumienia. Zachodni Obszar Integracji jest jednym z czterech głównych obszarów integracji określonych w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego - Dolny Śląsk 2020.

Wielkość obszaru, liczba mieszkańców oraz strategiczne położenie – obszar transgraniczny (granica z Republiką Czeską oraz Republiką Federalną Niemiec) predestynuje do podjęcia starań o uznanie Zachodniego Obszaru Integracji jako obszaru, który powinien zostać objęty Programem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Zebrane od momentu podpisania porozumienia inicjatywy projektowe pozwalają stwierdzić, że potrzeby w zakresie realizacji projektów w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych są na tyle duże i istotne dla całego obszaru, że uzasadniają zastosowanie w Zachodnim Obszarze Integracji tego instrumentu finansowego Unii Europejskiej

I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA

Podstawą prawną współpracy samorządów w ramach Zachodniego Obszaru Integracji jest umowa - porozumienie podpisane w dniu 7 maja 2013 r. w Bolesławcu przez przedstawicieli 21 samorządów z obszaru. W maju i czerwcu 2013 r. do porozumienia przystąpiły dwa kolejne samorzady – Gmina Platerówka i Powiat Bolesławiecki. Podpisanie porozumienia poprzedziło podjęcie uchwał przez rady gmin i powiatów Zachodniego Obszaru Integracji w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do Porozumienia ZOI. Zakres współpracy gmin i powiatów Zachodniego Obszaru Integracji został określony w tekście porozumienia.

Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju społeczno - gospodarczego Zachodniego Obszaru Integracji zawarte w dniu 7 maja 2013 r. pomiędzy:

Powiatem Lubańskim
reprezentowanym przez Starostę Lubańskiego Walerego Czarnieckiego i Wicestarostę Lubańskiego Konrada Rowińskiego

Powiatem Zgorzeleckim
reprezentowanym przez Starostę Zgorzeleckiego Artura Bielińskiego i Wicestarostę Zgorzeleckiego Mariusza Tureniec
oraz gminami:

Miastem i Gminą Bogatynia
reprezentowaną przez Burmistrza Andrzeja Grzmielewicza

Gminą Bolesławiec
reprezentowaną przez Wójta Andrzeja Dutkowskiego

Gminą Miejską Bolesławiec
reprezentowaną przez Prezydenta Piotra Romana

Gminą Gromadka
reprezentowaną przez Wójta Dariusza Pawliszczy

Miastem i Gminą Leśna
reprezentowanym przez Burmistrza Jana Surowca

Miastem i Gminą Lwówek Śląski
reprezentowanym przez Burmistrza Ludwika Kaziów

Gminą Lubań
reprezentowaną przez Wójta Zbigniewa Hercunia

Gminą Miejską Lubań
reprezentowaną przez Burmistrza Arkadiusza Słowińskiego

Miastem i Gminą Nowogrodzice
reprezentowanym przez Burmistrza Roberta Relicha

Miastem i Gminą Olszyna
reprezentowanym przez Burmistrza Leszka Leśko

Gminą Osiecznica
reprezentowaną przez Wójta Waldemara Nalazka

Miastem i Gminą Pieńsk
reprezentowanym przez Burmistrza Jerzego Strojnego

Gminą Siekierzyn
reprezentowaną przez Wójta Janusza Niekrasza

Gminą Sulików
reprezentowaną przez Wójta Roberta Starzyńskiego

Gminą Wartą Bolesławiecką
reprezentowaną przez Wójta Mirosława Haniszewskiego

Miastem i Gminą Węgliniec
reprezentowanym przez Burmistrza Andrzeja Kutrowskiego

Gminą Miejską Zawidów
reprezentowaną przez Burmistrza Roberta Łęznego

Gminą Zgorzelec
reprezentowaną przez Wójta Kazimierza Janika

Gminą Miejską Zgorzelec
reprezentowaną przez Burmistrza Rafała Gronicza

Preambuła

Strony Porozumienia, mając na względzie zrównoważony rozwój Zachodniego Obszaru Integracji Województwa Dolnośląskiego i poprawę standardów życia mieszkańców tego obszaru oraz aktywne i skuteczne współdziałanie samorządów, przystępują do Porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju społeczno - gospodarczego obszaru. Porozumienie oparte jest na partnerstwie i współdziałaniu dla zrównoważonego rozwoju całego obszaru. Partnerstwo nie stanowi odrębnego podmiotu w rozumieniu prawa.

§ 1. Strony Porozumienia zgodnie oświadczają podjęcie współdziałania i współpracy w celu rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji Województwa Dolnośląskiego.

§ 2. Deklarowane płaszczyzny współpracy to:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez działania edukacyjne i infrastrukturalne,
- współdziałanie w realizacji programów edukacyjnych i szkoleniowych,
- wspieranie aktywności społecznej, promocja ekonomii społecznej i rozwoju kadr sektora organizacji pozarządowych,
- wspieranie wdrażania innowacyjnych technologii, szczególnie w sektorze MŚP,
- współdziałanie w aktywizacji osób starszych,
- współdziałanie w rewitalizacji obszaru,
- podnoszenie atrakcyjności turystycznej obszaru, promocja lokalnych produktów, promocja obszaru,
- współdziałanie w tworzeniu komunikacyjnej spójności obszaru i jego dostępności zewnętrznej,
- współdziałanie w opracowywaniu i realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

§ 3. W celu efektywnego realizowania deklarowanych płaszczyzn współpracy Strony Porozumienia przystępują do opracowania i wdrażania Strategii Rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji i Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Gmin i Powiatów Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2014 - 2020.

§ 4. W ramach realizacji przedmiotu porozumienia opracowane zostaną dokumenty, które pozwolą wystąpić do Zarządu Województwa Dolnośląskiego o przekazanie, w formie delegacji, części zadań w zakresie zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 - 2020.

§ 5. Prezydentowi Miasta Bolesławieca powierza się koordynację działań zmierzających do opracowania i wdrożenia Strategii Rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji i Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Zachodniego Obszaru Integracji, polegających na:

- koordynacji prac Stron Porozumienia,
- zbieraniu i opracowywaniu materiałów wyjściowych do projektu Strategii Rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji i Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Zachodniego Obszaru Integracji,
- reprezentowaniu Stron Porozumienia w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Strategii Rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji i Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
- zleceniu czynności technicznych związanych z realizacją przedmiotu porozumienia, takich jak: zatrudnianie personelu i kontraktowanie usług niezbędnych do osiągnięcia celu porozumienia.

§ 6. Projekt Strategii Rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji i Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Zachodniego Obszaru Integracji po jego opracowaniu przedłożony zostanie wszystkim radom gmin i powiatów, które są Stronami Porozumienia, do przyjęcia w formie uchwały.

§ 7. W ramach realizacji przedmiotu porozumienia powołane zostaną grupy robocze, których zadaniem będzie analizowanie zgromadzonych materiałów wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Zachodniego Obszaru Integracji i Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Zachodniego Obszaru Integracji w celu konstruowania konkretnych zapisów dokumentów programowych będących przedmiotem porozumienia:

- grupa robocza składająca się ze Skarbników jednostek samorządu terytorialnego będących Stronami Porozumienia,
- grupa robocza składająca się z Sekretarzy jednostek samorządu terytorialnego będących Stronami Porozumienia.

Strony Porozumienia mogą powołać inne grupy robocze, do których oddelęgowane zostaną wskazane przez nich osoby posiadające wiedzę i doświadczenie niezbędne do pracy w takiej grupie.

§ 8. System wdrażania Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Zachodniego Obszaru Integracji określony zostanie w Programie.

§ 9. Koszty związane z realizacją przedmiotu porozumienia obciążają wszystkie strony porozumienia.

§ 10. W celu realizacji przedmiotu porozumienia strony porozumienia zobowiązują się do corocznego przekazywania niezbędnych środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z jego realizacją, a ich wysokość wyliczona zostanie według zasady:

- 0.50 zł rocznie od jednego mieszkańca gminy będącej stroną porozumienia,
- w przypadku powiatów, które są stronami porozumienia stawka 0.50 zł rocznie będzie liczona od uśrednionej ilości mieszkańców jednej gminy powiatu, który jest stroną porozumienia,
- liczba mieszkańców stanowiąca podstawę do wyliczenia kosztów partycypacji w kosztach realizacji porozumienia będzie ustalona według informacji Głównego Urzędu Statystycznego o liczbie mieszkańców w gminach i powiatach – stronach porozumienia, na koniec grudnia roku poprzedniego.

§ 11. Koszty poniesione na realizację przedmiotu porozumienia rozliczone zostaną do końca pierwszego kwartału roku następnego, po roku wniesienia składek.

§ 12. Strony porozumienia przekazują środki finansowe przeznaczone na realizację porozumienia w terminie 30 dni od jego wejścia w życie na konto Gminy Miejskiej Bolesławiec, a w latach następnych do końca I kwartału.

Rysunek 1. Porozumienie Zachodniego Obszaru Integracji

Zgodnie z Ekspertyzą *„Modele Funkcjonowania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Zachodniego Obszaru Integracji :*

„Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) są nowym instrumentem, który nie posiada jeszcze precyzyjnych rozwiązań organizacyjno-prawnych. Biorąc pod uwagę fakt, że instrument ZIT opiera się na współpracy jednostek administracji samorządowej różnych szczebli, jego wdrożenie będzie wymagało utworzenia struktury, która będzie zarządzała / wdrażała ZIT. Polskie prawo dopuszcza kilka form współpracy samorządów, które można wykorzystać w tym celu. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na fakt, iż wybór formy prawnej dla ZIT powinien uwzględniać przede wszystkim zakres przyjętych zadań. W przypadku, gdy zadania te będą ograniczały się jedynie np. do opracowania strategii i rekomendowania listy rankingowej, możliwa jest mniej zinstytucjonalizowana forma współpracy, natomiast w miarę dodawania nowych obowiązków, tj. oceny projektów, kontraktacji, rozliczania, etc. dla sprawnego zarządzania ZIT potrzebne będzie pełne sformalizowanie struktur. Forma prawna powinna również integrować partnerów, umożliwiając im efektywną współpracę”¹.

Samorządy wchodzące w skład Zachodniego Obszaru Integracji mają bogatą tradycję współpracy, która obejmuje sieć powiązań o charakterze instytucjonalnym. Wspomnieć należy o związkach międzygminnych, stowarzyszeniach samorządów, których członkami są gminy i powiaty Zachodniego Obszaru Integracji. Jednym ze stowarzyszeń zrzeszających gminy Zachodniego Obszaru Integracji jest Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa: *„Terytorium Zachodniego Obszaru Integracji wchodzi w skład obszaru Euroregionu Neisse-Nisa - Nysa, utworzonego w maju 1991 na pograniczu wokół trójstyku granic między Niemcami, Czechami i Polską. Euroregion jest dobrowolną wspólnotą interesów niemieckich, czeskich i polskich gmin, miast i powiatów oraz innych podmiotów samorządowych i instytucji. Sam Euroregion nie ma osobowości prawnej i wszystkie organy i fora działają w ramach norm prawnych swoich krajów. Polskie jednostki samorządu terytorialnego wchodzą w skład Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa. Podstawowym celem Stowarzyszenia jest działalność na rzecz rozwoju społecznego, gospodarczego i stałej poprawy warunków życia mieszkańców euroregionu.”²*

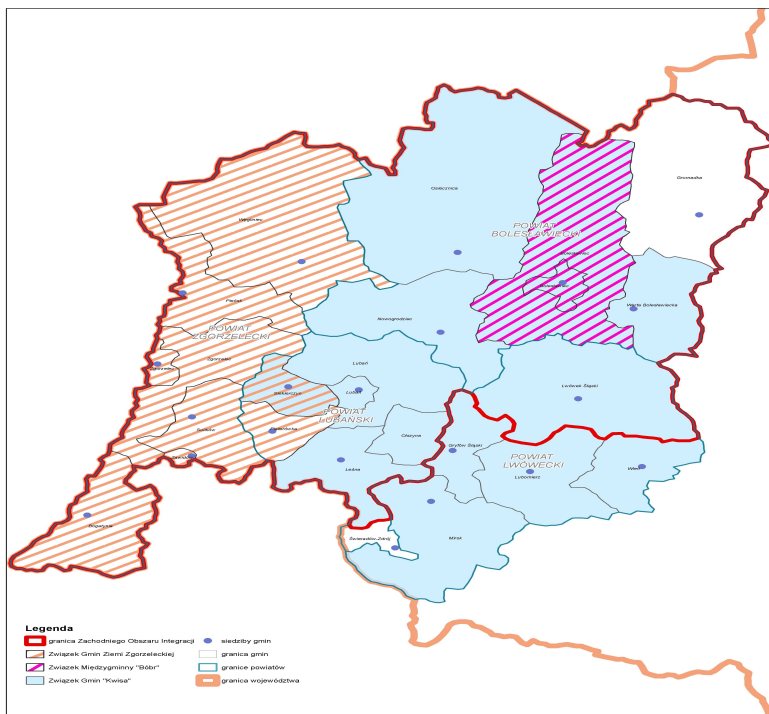
¹ Modele Funkcjonowania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Zachodniego Obszaru Integracji; Ireneusz Ratuszniak, Monika Przeniosło; Wrocław, czerwiec 2013 r., s. 16

² Tamże, s. 10

Mapa 1. Opracowanie własne UM Bolesławiec, członkowie SGPERN

Gminy wchodzące w skład Zachodniego Obszaru Integracji tworzą również związki międzygminne, które powoływane są do zaspakajania wspólnych potrzeb. Takimi związkami jest Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej, Związek Gmin „Kwisa”, Związek Międzygminny „Bóbr”.

Mapa 2. Opracowanie własne UM Bolesławiec, związki gminne w ZOI

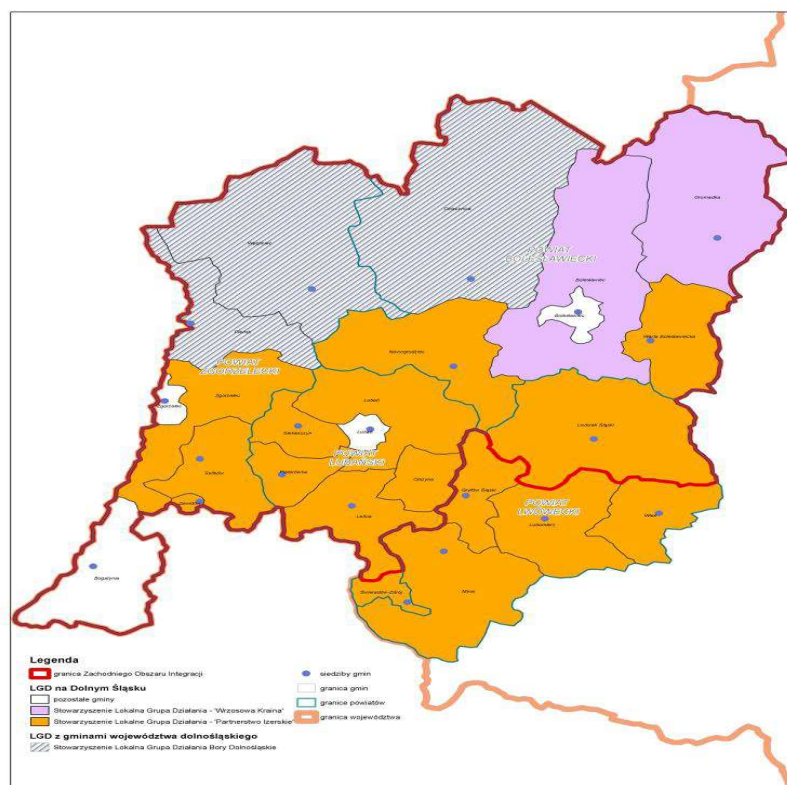
Na budowanie integralności i spójności Zachodniego Obszaru Integracji wpływ mają również działające w obszarze Lokalne Grupy Działania (LGD): „Na terytorium ZOI realizowane są przedsięwzięcia w ramach osi czwartej Leader, której celem jest budowa kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Lokalne grupy działania, czyli podmioty w skład których wchodzi przedstawiciele władz lokalnych, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, wprowadzają w życie projekty korzystne z punktu widzenia rozwoju obszarów wiejskich. Jest to doskonały model współpracy międzysektorowej.

Na obszarze ZOI swoje przedsięwzięcie realizują:

- LGD Wrzosowa Kraina - obszar działania to 6 gmin, tj.: Gromadka, Lubin, Chojnów, Bolesławiec, Przemków, Chocianów.

- LGD Bory Dolnośląskie - obszar działania obejmuje 9 gmin z Województwa Dolnośląskiego i Lubuskiego, tj. Pieńsk, Węgliniec, Osiecznica, Iłowa, Gozdnicza, Przewóz, Żary, Żagań, Małomice

- LGD Partnerstwo Izerskie – obszar działania obejmuje 17 gmin tj.: Gmina Lubań, Gmina Zgorzelec, Wleń, Lwówek Śląski, Mirsk, Leśna, Olszyna, Stara Kamienica, Platerówka, Sulików, Nowogrodzic, Lubomierz, Gryfów Śląski, Warta Bolesławiecka, Siekierczyn, Świeradów-Zdrój, Zawidów”.³

Mapa 3. Opracowanie własne UM Bolesławiec, Lokalne Grupy Działania w ZOI

³ Tamże, s. 11

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) są nowym instrumentem, którego podstawą jest współpraca jednostek samorządu terytorialnego w oparciu o zasadę terytorialności. Forma prawna, wybrana do wdrażania programu ZIT, uzależniona jest od zakresu zadań, jakie powierzone miałyby być ZIT: „*Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) są nowym instrumentem, który nie posiada jeszcze precyzyjnych rozwiązań organizacyjno-prawnych. Biorąc pod uwagę fakt, że instrument ZIT opiera się na współpracy jednostek administracji samorządowej różnych szczebli, jego wdrożenie będzie wymagało utworzenia struktury, która będzie zarządzała / wdrażała ZIT. Polskie prawo dopuszcza kilka form współpracy samorządów, które można wykorzystać w tym celu. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na fakt, iż wybór formy prawnej dla ZIT powinien uwzględniać przede wszystkim zakres przyjętych zadań. W przypadku, gdy zadania te będą ograniczały się jedynie np. do opracowania strategii i rekomendowania listy rankingowej, możliwa jest mniej zinstytucjonalizowana forma współpracy, natomiast w miarę dodawania nowych obowiązków, tj. oceny projektów, kontraktacji, rozliczania, etc. dla sprawnego zarządzania ZIT potrzebne będzie pełne sformalizowanie struktur. Forma prawna powinna również integrować partnerów, umożliwiając im efektywną współpracę.*”⁴

Sygnatariuszami porozumienia Zachodniego Obszaru Integracji są gminy i powiaty (20 samorządów gminnych i 3 powiatowe). Zawarte w maju 2013 r. Porozumienie Zachodniego Obszaru Integracji, które nie posiada osobowości prawnej, więc nie może w pełni realizować zadań związanych z wdrażaniem Programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji: „*Porozumienie jst, w tym również Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju społeczno - gospodarczego Zachodniego Obszaru Integracji zawarte w dniu 7 maja 2013 r. może być wykorzystane jako forma prawna dla ZIT, przy założeniu doprecyzowania struktur, zasad współpracy i procedur dotyczących ZIT.*”⁵

W czasie posiedzenia przedstawicieli samorządów, partnerów Porozumienia Zachodniego Obszaru Integracji, które odbyło się 20 czerwca 2013 r. w Zgorzelcu ustalono, że do czasu rozstrzygnięcia przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, o tym czy powstanie ZIT ZOI, utrzymana zostanie dotychczasowa forma prawna funkcjonowania. Po pozytywnej decyzji w sprawie powstania ZIT-u ZOI, powołane zostanie stowarzyszenie, które przejmie wdrażanie Programu ZIT Zachodniego Obszaru Integracji. „*Ustawa o samorządzie gminnym wskazuje celowość tworzenia stowarzyszeń (art. 84.1. - W celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów, gminy mogą tworzyć stowarzyszenia). „Celowość” tworzenia i współtworzenia stowarzyszeń przez powiaty nie została przez ustawodawcę doprecyzowana. Zasadność należy więc oprzeć na zapisach Konstytucji w części dotyczącej zrzeszania się oraz ustawy – Prawo o stowarzyszeniach*”.⁶ „*...utworzenie Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego do wdrażania ZIT ZOI oraz realizacji innych zadań, co zostało wyspecyfikowane w Porozumieniu o współpracy na rzecz rozwoju*

⁴ Tamże, s. 16

⁵ Tamże, s. 22

⁶ Tamże, s. 22

społeczno - gospodarczego Zachodniego Obszaru Integracji zawarte w dniu 7 maja 2013 r. wraz z późniejszymi przystąpieniami (§ 2. Deklarowane płaszczyzny współpracy to:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez działania edukacyjne i infrastrukturalne,*
- współdziałanie w realizacji programów edukacyjnych i szkoleniowych,*
- wspieranie aktywności społecznej, promocja ekonomii społecznej i rozwoju kadr sektora organizacji pozarządowych,*
- wspieranie wdrażania innowacyjnych technologii, szczególnie w sektorze MŚP,*
- współdziałanie w aktywizacji osób starszych,*
- współdziałanie w rewitalizacji obszaru,*
- podnoszenie atrakcyjności turystycznej obszaru, promocja lokalnych produktów,*
- promocja obszaru,*
- współdziałanie w tworzeniu komunikacyjnej spójności obszaru i jego dostępności zewnętrznej,*
- współdziałanie w opracowywaniu i realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.)”⁷*

⁷ Tamże, s.26

II. CHARAKTERYSTYKA ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI

Zachodni Obszar Integracji obejmuje 20 gmin położonych w czterech przygranicznych powiatach. Sygnatariuszami porozumienia ZOI są trzy powiaty bolesławiecki, lubański i zgorzelecki oraz 20 samorządów gminnych:

Powiat Bolesławiecki

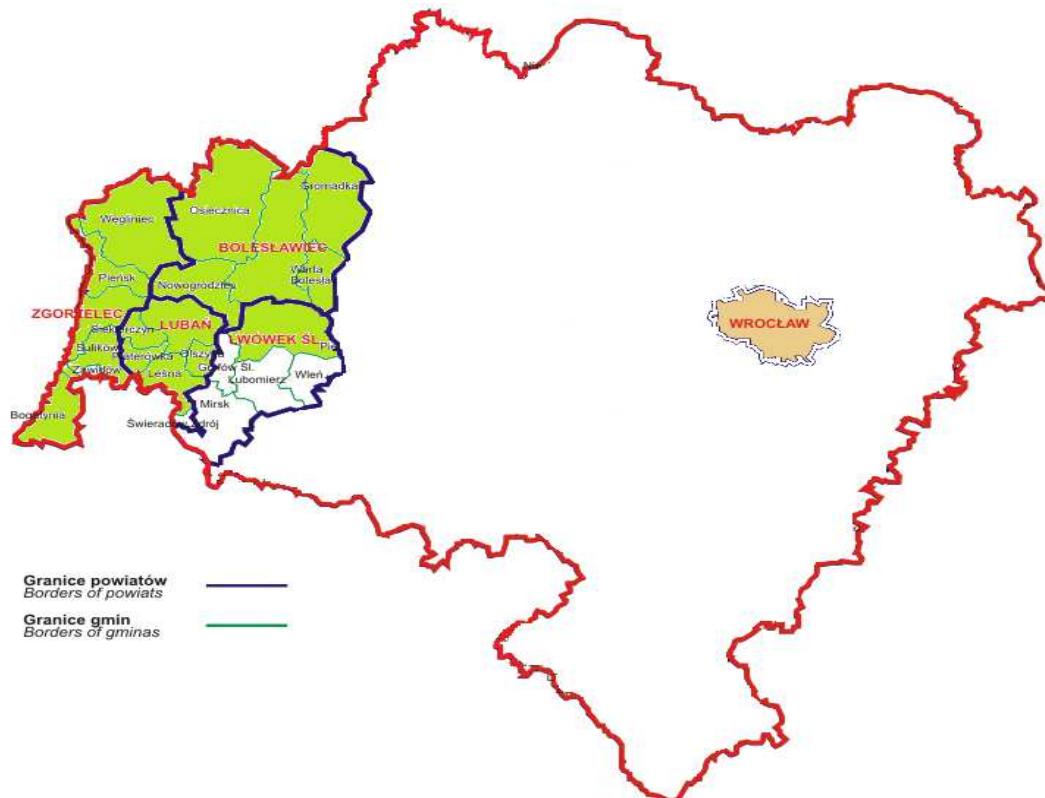
Gminy Bolesławiec
Gmina Miejska Bolesławiec
Gmina Gromadka
Gmina Osiecznica
Gmina Warta Bolesławiecka
Miasto i Gmina Nowogrodziec

Powiat Lubański

Miasto Lubań
Miasto i Gmina Olszyna
Miasto i Gmina Leśna
Gmina Lubań
Gmina Platerówka
Gmina Siekierczyn

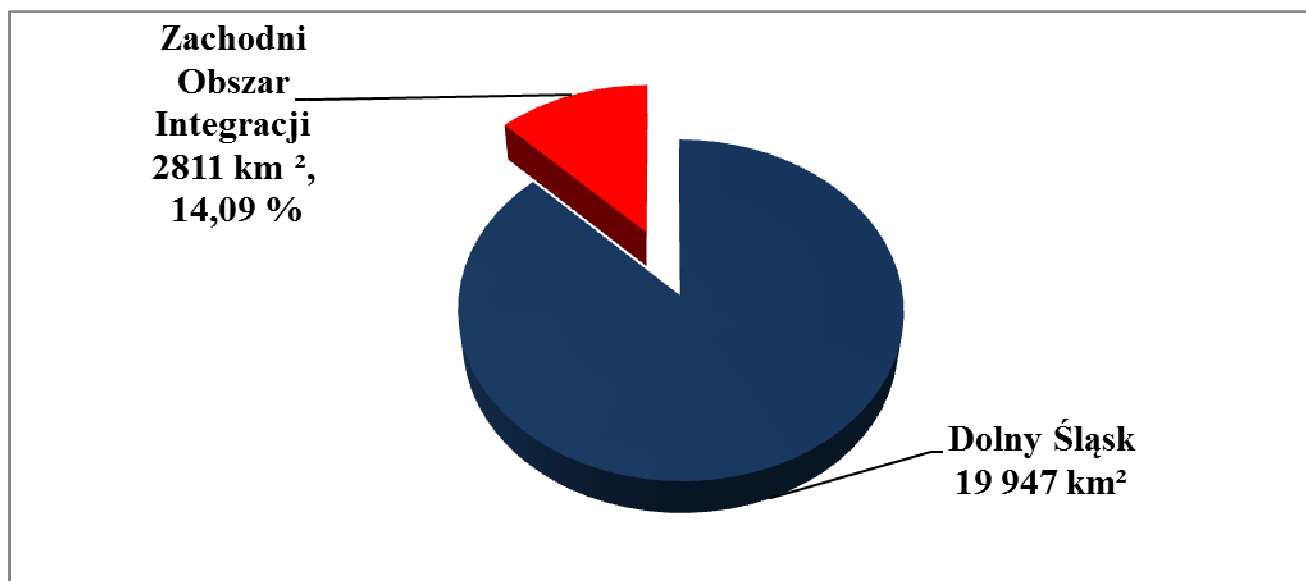
Powiat Zgorzelecki

Miasto i Gmina Bogatynia
Miasto i Gmina Pieńsk
Miasto Zawidów
Miasto i Gmina Węgliniec
Miasto Zgorzelec
Gmina Sulików
Gmina Zgorzelec
oraz
Miasto i Gmina Lwówek Śląski z Powiatu Lwóweckiego.

Mapa 4. Województwo dolnośląskie – Zachodni Obszar Integracji (źródło: Modele funkcjonowania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Zachodniego Obszaru Integracji, Wrocław 2013)

Łączna powierzchnia gmin i powiatów Zachodniego Obszaru Integracji to **2 811 km²** co stanowi **14,09 %** powierzchni Dolnego Śląska.

Wykres 1. Powierzchnia – Zachodni Obszar Integracji – Dolny Śląsk (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Zachodni Obszar Integracji zamieszkuje **254 268** mieszkańców co stanowi **8,7 %** ludności województwa dolnośląskiego. W dwudziestu gminach sygnatariuszach porozumienia znajduje się 11 miast, wśród których największe to Bolesławiec, Zgorzelec, Lubań, Bogatynia i Lwówek Śląski.

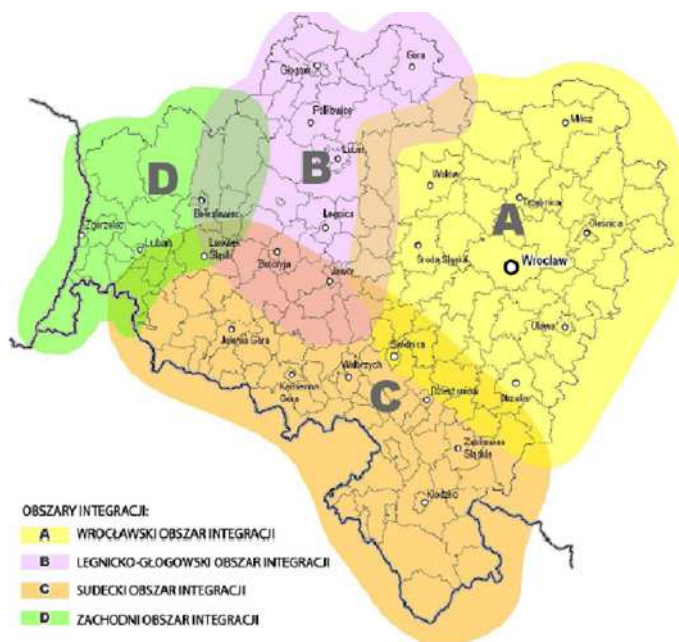
Zachodni Obszar Integracji położony jest w zachodniej części województwa i w całości objęty jest tzw. obszarem przygranicznym. Najpełniej Zachodni Obszar Integracji opisany jest w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego – Dolny Śląsk 2020:

„Zachodni Obszar Integracji – obejmuje tereny leżące przy zachodniej granicy regionu, o zagrożeniach związanych z przekształcaniem środowiska naturalnego i krajobrazu. Dużym zagrożeniem dla tego obszaru jest również postępująca depopulacja oraz wzrost bezrobocia związany z wyczerpywaniem się złóż węgla brunatnego. Transgraniczny charakter obszaru, wyrażający się silną lokalną współpracą – miasto Zgorzelec - Görlitz – stanowi szansę na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Szansą na zrównoważony rozwój Obszaru Zachodniego jest rekultywacja terenów wydobywczych i optymalne wykorzystanie walorów przyrodniczych obszaru we współpracy ze stroną niemiecką i czeską, jak również zapewnienie wsparcia dla MŚP i inwestorów oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i podnoszeniu jakości życia”(projekt SRWD, s.27).

OBSZARY INTEGRACJI:

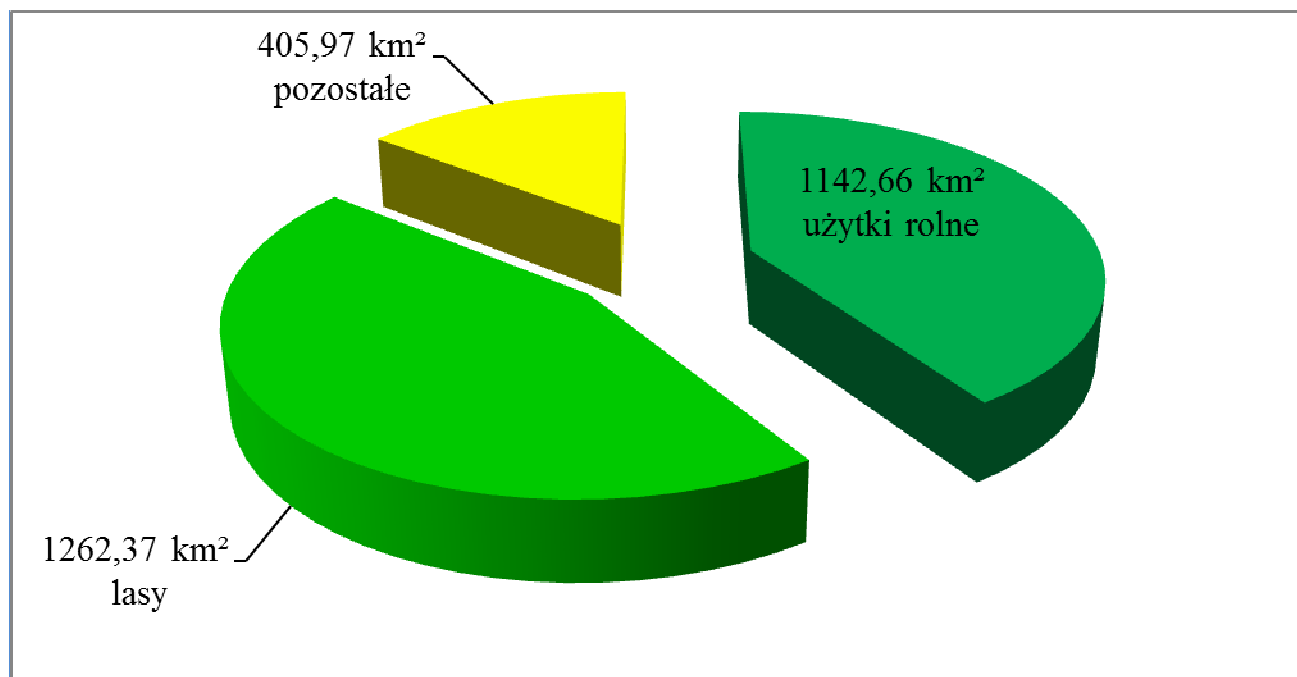
- A. Wrocławski Obszar Integracji** – Wrocław i otaczający go obszar, posiadający z nim silne powiązania funkcjonalne,
- B. Legnicko-Głogowski Obszar Integracji** – obszar zagłębia miedziowego oraz jego zaplecza,
- C. Sudecki Obszar Integracji** – południowy obszar województwa,
- D. Zachodni Obszar Integracji** – tereny leżące przy zachodniej granicy regionu.

Mapa 7. Obszary integracji na terenie województwa dolnośląskiego wg projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa.

Rysunek 2. Mapa ze Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Dolny Śląsk 2020

Z **2811 km²** powierzchni obszaru **44,9 %** to tereny leśne, a **40,6 %** to tereny upraw rolnych. Wskaźnik udziału powierzchni lasu do powierzchni całkowitej jest najwyższy w powiecie bolesławieckim i zgorzeleckim.

Wykres 2. Lasy, użytki rolne i pozostałe, Zachodni Obszar Integracji (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Średnie zaludnienie Zachodniego Obszaru Integracji to **90,45** osób na km² i jest niższe niż średnia wojewódzka – **146,10** osób na km².

III. DIAGNOZA STOSUNKÓW SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH W ZACHODNIM OBSZARZE INTEGRACJI

Pełna charakterystyka Zachodniego Obszaru Integracji wymaga diagnozy całości stosunków gospodarczych, społecznych i przestrzennych z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska naturalnego.

1. Sfera gospodarcza

Rozwój gospodarczy w Zachodnim Obszarze Integracji historycznie związany był z przemysłem wydobywczym – węgla brunatnego, ale również miedzi, glin ceramicznych, kaolinu, gipsu, anhydrytu, piaskowca, wapieni, margli. Lokomotywą gospodarczą powiatu zgorzeleckiego jest kopalnia węgla brunatnego i elektrownia „Turów” – podmioty gospodarcze o największym potencjale ekonomicznym na całym obszarze Zachodnim Obszarze Integracji. Przemysł wydobywczy, szczególnie glin, był podstawą powstania w powiecie bolesławieckim i mieście Bolesławiec przemysłu ceramicznego. Duży wpływ na obraz gospodarczy Zachodniego Obszaru Integracji ma sfera gospodarcza związana z eksploatacją zasobów naturalnych i gospodarka leśna. Od 1989 roku coraz większe znaczenie dla gospodarki obszaru mają nowe zakłady produkcyjne powstające na obszarach specjalnych stref ekonomicznych. Dużą szansą dla Zachodniego Obszaru Integracji jest możliwość wznowienia na terenie powiatu bolesławieckiego wydobywania rud miedzi (tzw. Stare Zagłębie).

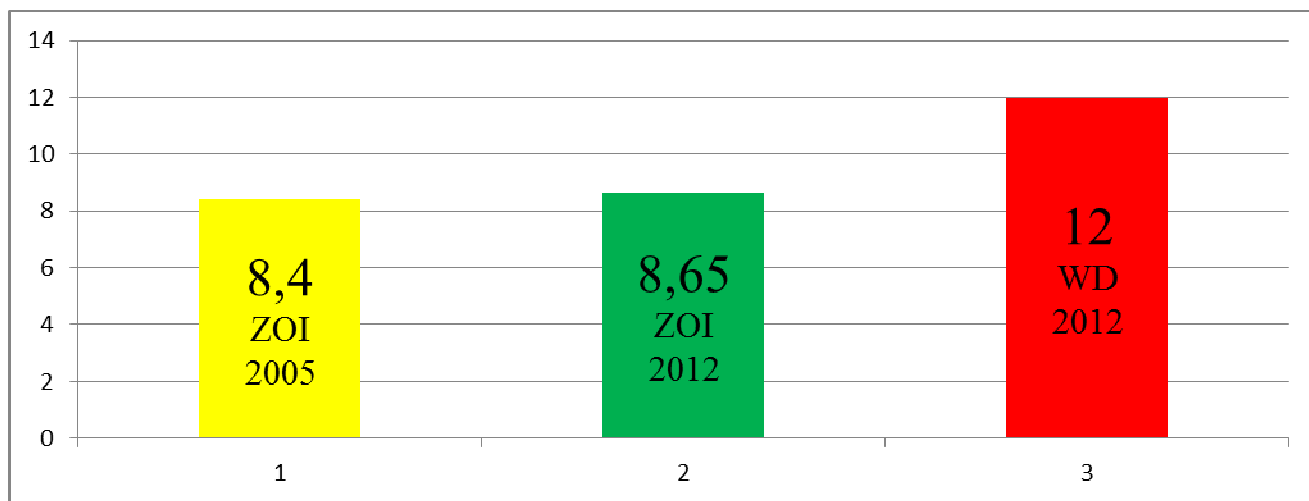
Na obszarze Zachodniego Obszaru Integracji funkcjonuje 5 Podstref Specjalnych Stref Ekonomicznych: Podstrefa Bolesławiec działająca w ramach Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest-Park” i trzy Podstrefy w Zgorzelcu, Lubaniu i Wykrotach (Miasto i Gmina Nowogrodzic) w ramach Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Podstrefa Krzywa w Gminie Gromadka działająca w ramach Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Aktualnie statusem specjalnej strefy ekonomicznej objętych jest w Zachodnim Obszarze Integracji ponad 143 ha gruntów gotowych na przyjęcie inwestorów.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2012 r. na obszarze Zachodniego Obszaru Integracji działały **23 023** podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON, co stanowiło **6,8 %** podmiotów działających na całym Dolnym Śląsku. Od 2009 r. odnotowano wzrost ilości podmiotów wpisanych do rejestru REGON o 1290 podmiotów. Najwięcej było ich w mieście Bolesławiec (4416), Zgorzelcu (3919), Lubaniu (2598) i Bogatyni (2000). Generalnie zwiększenie liczby ujętych w rejestrze podmiotów dotyczyło prawie wszystkich gmin (oprócz Gminy Wiejskiej Zgorzelec). Podobnie pozytywne dane dotyczą ilości podmiotów gospodarczych z sektora prywatnego – w 2012 r. na obszarze ZOI działało **21 759** podmiotów, co stanowiło **6,76 %** wszystkich podmiotów prywatnych na Dolnym Śląsku (**321 590**). Od 2005 r. przybyło ich na obszarze ZOI **2616**. Wskaźnik wzrostu liczby podmiotów prywatnych w latach 2009 – 2012 na obszarze ZOI wyniósł 1,13 i jest nieznacznie wyższy niż wzrost wojewódzki (1,12). Najwyższa liczba podmiotów prywatnych

ulokowana jest w mieście Bolesławiec (4130) ale właśnie w Bolesławcu nie stwierdzono wzrostu ich liczby w latach 2009 – 2012 (wskaźnik 0,98). W pozostałych gminach wystąpił istotny wzrost liczby podmiotów prywatnych, ale należy zwrócić uwagę, że ponad 62% firm prywatnych w Zachodnim Obszarze Integracji ulokowanych jest w największych miastach obszaru, czyli w Bolesławcu, Zgorzelcu, Lubaniu, Bogatyni i Lwówku Śląskim. Najwyższy procentowy wzrost liczby podmiotów prywatnych wystąpił w Gminie Wiejskiej Bolesławiec, Mieście i Gminie Nowogrodzic, Gminie Warta Bolesławiecka i Gminie Siekierczyn.

Pod względem wielkości na obszarze Zachodniego Obszaru Integracji najwięcej jest firm o liczbie zatrudnionych do 9 osób (22 117), firm o zatrudnieniu w przedziale od 10 do 49 osób w 2012 r. było 707, od 50 do 249 zatrudnionych 171 podmiotów. Najmniej było firm o zatrudnieniu w przedziale 250 – 999 pracowników (23) i powyżej 999 pracowników - tylko 5 zakładów. Te największe firmy ulokowane są w Bogatyni, Bolesławcu, Zgorzelcu i Osiecznicy.

Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców odbiega niestety od średniej wojewódzkiej i wynosi w 2012 r. **8,65** w stosunku do **12** na Dolnym Śląsku. Jest on co prawda wyższy niż w 2005 r. (**8,4**), ale jest to wzrost niewielki.

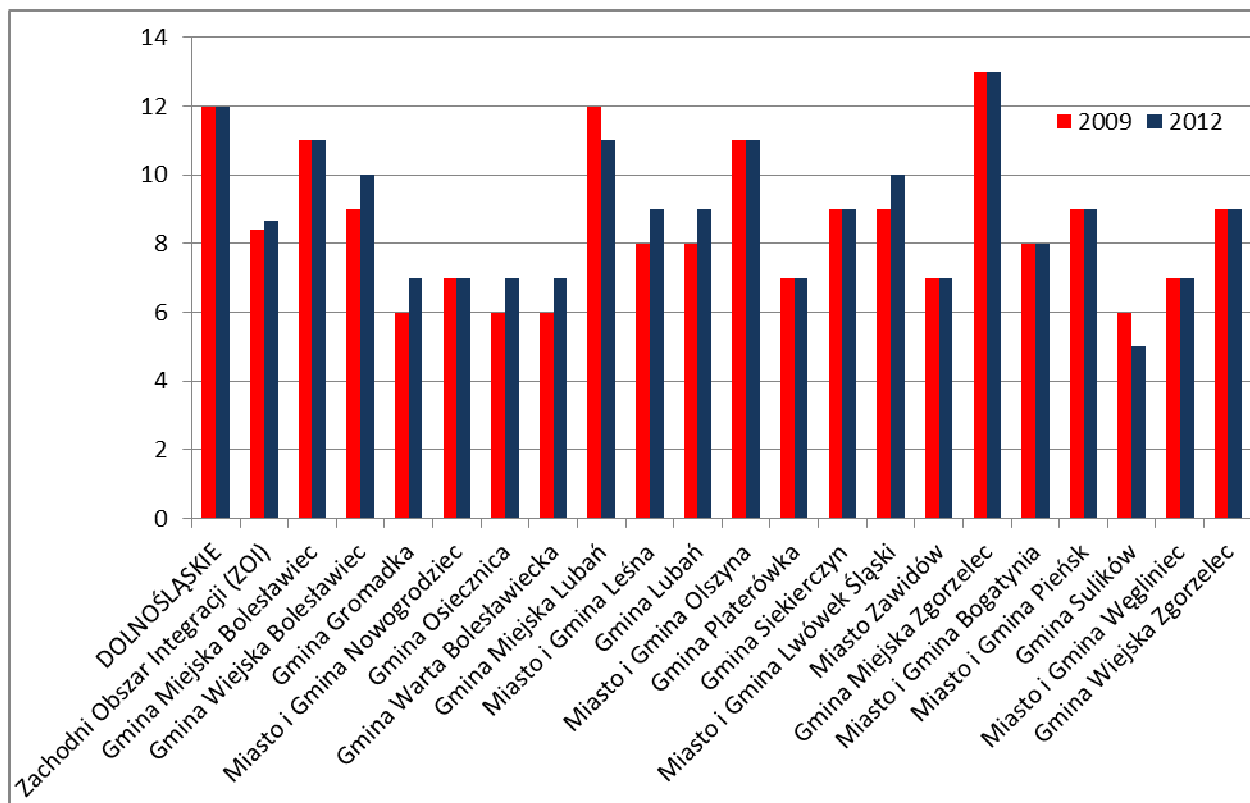

Wykres 3. Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców - ZOI 2005, 2012; Dolny Śląsk 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Najwyższy wskaźnik przedsiębiorczości, wyższy od średniej wojewódzkiej, odnotowano w Gminie Miejskiej Zgorzelec gdzie wyniósł on 13 przedsiębiorców na 100 mieszkańców. Kolejne najwyższe wskaźniki w Zachodnim Obszarze Integracji wystąpiły w Gminie Miejskiej Lubań (11), Gminie Miejskiej Bolesławiec (11), Mieście i Gminie Olszyna (11) oraz Mieście i Gminie Lwówek Śląski (10). Najniższy stopień przedsiębiorczości wystąpił w Gminie Sulików (5), Gminie Gromadka (7), Gminie Osiecznica (7), Gminie Warta Bolesławiecka (7), Mieście i Gminie Nowogrodzic (7), Gminie Platerówka (7) oraz Mieście

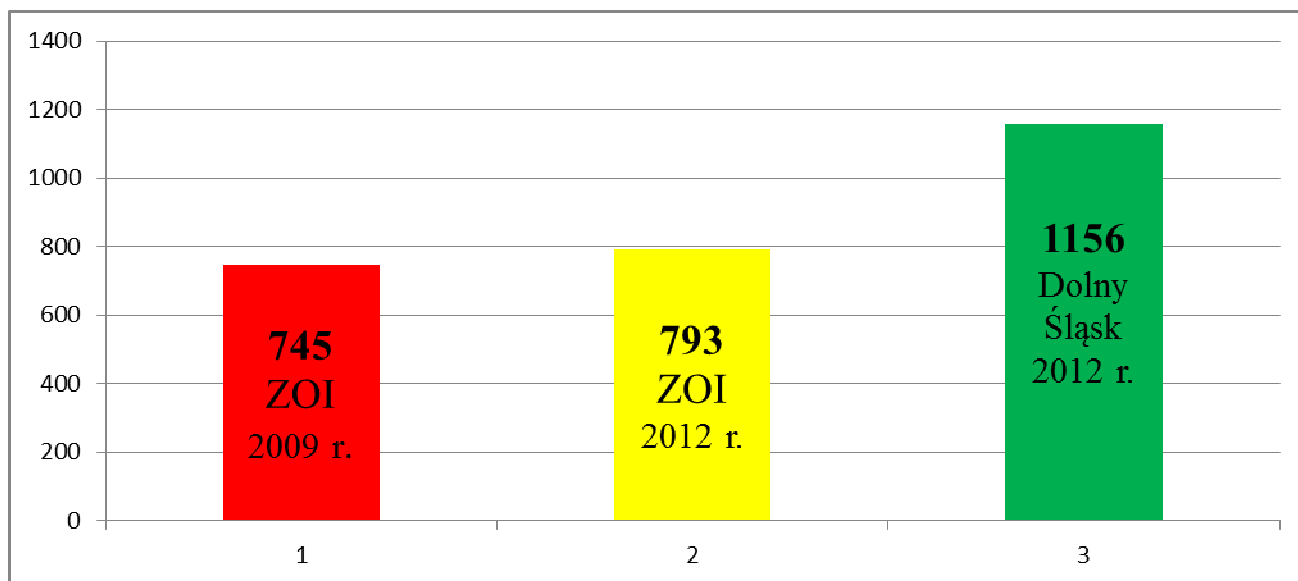
i Gminie Węgliniec (7), gdzie wskaźniki przedsiębiorczości znacząco odbiegają od średniej wojewódzkiej.

Na 20 samorządów gminnych tworzących Zachodni Obszar Integracji w siedmiu stwierdzono wzrost wskaźnika przedsiębiorczości, w 12 wskaźnik nie zmienił się od 2005 r., a w 1 przypadku był niższy niż w 2005 r. (dane z 2012).

Wykres 4. Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców – Dolnośląskie, ZOI, gminy ZOI 2009 – 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Podobnie jest z ilością podmiotów wpisanych do rejestru regon w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców. O ile na Dolnym Śląsku wskaźnik ten w 2012 roku wyniósł **1156** podmiotów, to na obszarze ZOI już tylko **793** podmioty. Jest to wynik znacząco odbiegający od średniej wojewódzkiej.

Wykres 5. Wskaźnik liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 000 mieszkańców - ZOI 2009, 2012; Dolny Śląsk 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)

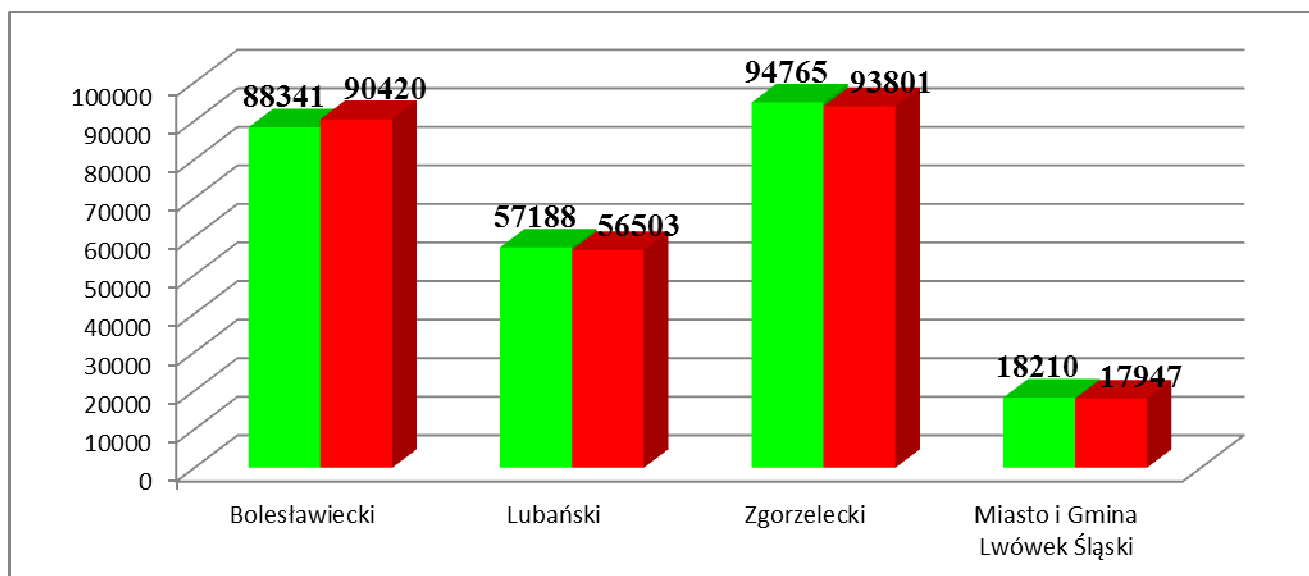
Najwyższy wskaźnik w Zachodnim Obszarze Integracji wystąpił w Gminie Miejskiej Zgorzelec (1214), przekroczył on średnią wojewódzką. Kolejne najwyższe wskaźniki liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 000 mieszkańców stwierdzono w Gminie Miejskiej Lubań (1175), Gminie Miejskiej Bolesławiec (1108) i Mieście i Gminie Olszyna (1040). Najniższe wskaźniki – niższe niż średnia wojewódzka i ZOI wystąpiły w Gminie Sulików (459), Gminie Gromadka (574) i Gminie Osiecznica (579). Podsumowując, w 17 gminach stwierdzono wzrost wskaźnika w latach 2009 – 2012, a w 2 gminach jego spadek.

W Zachodnim Obszarze Integracji działało w 2012 r. 449 spółek prawa handlowego z kapitałem zagranicznym, co stanowiło 6,5 % wszystkich spółek zagranicznych funkcjonujących na Dolnym Śląsku (6910). Od 2005 r. do 2012 r. przybyło w ZOI 78 spółek z kapitałem zagranicznym. Niestety współczynnik wzrostu liczby spółek prawa handlowego z kapitałem zagranicznym w Zachodnim Obszarze Integracji był niższy niż w województwie dolnośląskim (odpowiednio 1,21 i 1,29). Największa liczba tego typu spółek wystąpiła w mieście Zgorzelec (107), Bolesławcu (76) i Lubaniu (54). W 16 gminach w analizowanym okresie 2005 – 2012 wystąpiło zwiększenie liczby spółek z kapitałem zagranicznym, a w czterech zmniejszenie ich ilości (Gmina Wiejska Lubań, Miasto i Gmina Olszyna, Gmina Siekierczyn i Miasto i Gmina Węgliniec). Ponad 59% wszystkich spółek tego typu w obszarze działa w 5 największych miastach Zachodniego Obszaru Integracji.

2. Sfera społeczna

Demografia

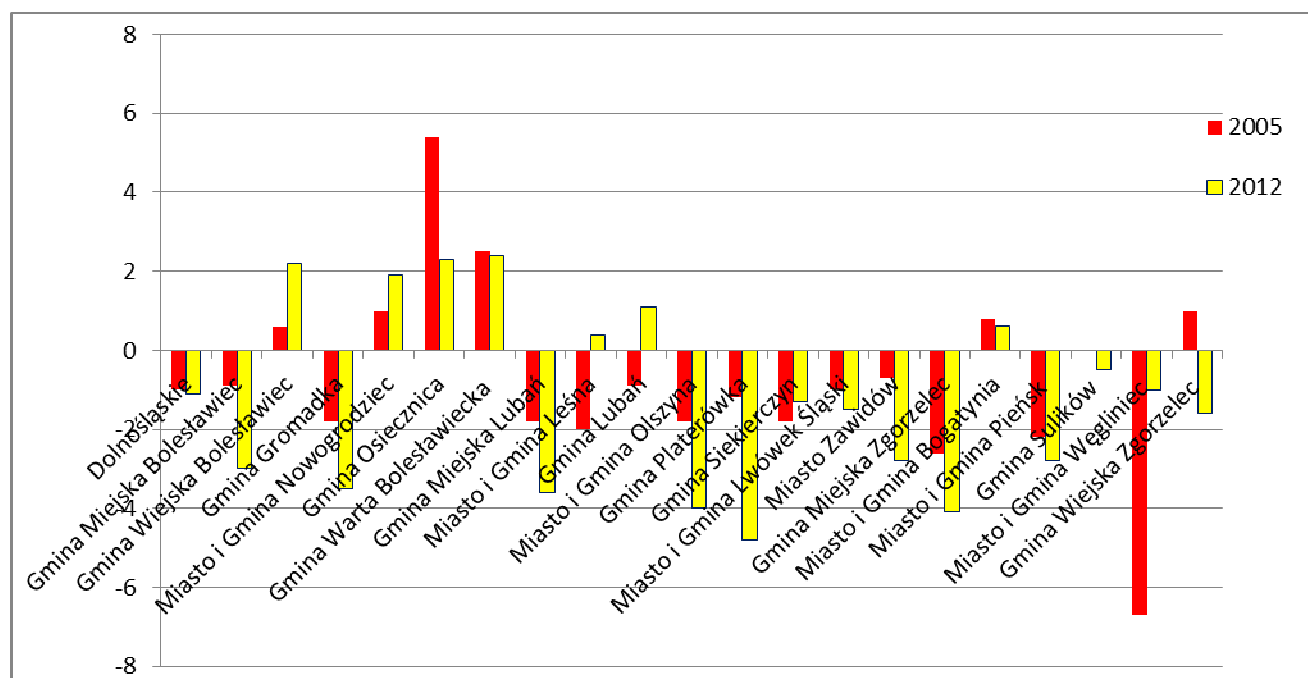
Zachodni Obszar Integracji to 254 268 mieszkańców 20 gmin położonych w czterech przygranicznych powiatach (bolesławiecki, lubański, lwówecki i zgorzelecki). Na obszarze dwudziestu gmin znajduje się 11 ośrodków miejskich. Największe miasta w ZOI to Bolesławiec (39 851 mieszkańców) i Zgorzelec (32 278 mieszkańców). W grupie miast powyżej 20 000 mieszkańców znajduje się miasto Lubań (22 108 mieszkańców). Miasta i Gminy powyżej 15 000 mieszkańców to Miasto i Gmina Bogatynia (24 614 mieszkańców), Miasto i Gmina Lwówek Śląski (17 947 mieszkańców) i Miasto i Gmina Nowogrodziec (15 285 mieszkańców). Łącznie w miastach i gminach miejsko – wiejskich mieszka ponad 191 000 mieszkańców, co stanowi ponad 74 % wszystkich mieszkańców Zachodniego Obszaru Integracji. Od 2005 roku do końca 2012 r. przybyło 339 mieszkańców obszaru (253 929 mieszkańców w 2005 r. i 254 268 mieszkańców w 2012 r.). Jednak dane z 2011 r. pokazują, że w ciągu jednego roku ubyło 794 mieszkańców (odpowiednio 255 062 mieszkańców w 2011 r. i 254 268 mieszkańców 2012 r.). W okresie 2005 – 2012 r. jedynie w powiecie bolesławieckim zwiększyła się liczba mieszkańców. W powiatach lubańskim i zgorzeleckim oraz Mieście i Gminie Lwówek Śląski mieszkańców ubyło. Wskaźnik przyrostu liczby mieszkańców dla Zachodniego Obszaru Integracji i województwa dolnośląskiego jest taki sam i wynosi **1,01** (patrz tabela Nr 1 w Tabelach danych statystycznych). Wskaźnik liczby mieszkańców w latach 2005 – 2012 w powiecie bolesławieckim wyniósł **1,02** czyli powyżej wskaźnika wojewódzkiego (**1,01**), w powiecie lubańskim i zgorzeleckim **0,99** i w Mieście i Gminie Lwówek Śląski **0,98**.

Wykres 6. Liczba ludności powiat bolesławiecki, lubański, zgorzelecki i Miasto i Gmina Lwówek Śląski, 2005 – 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)

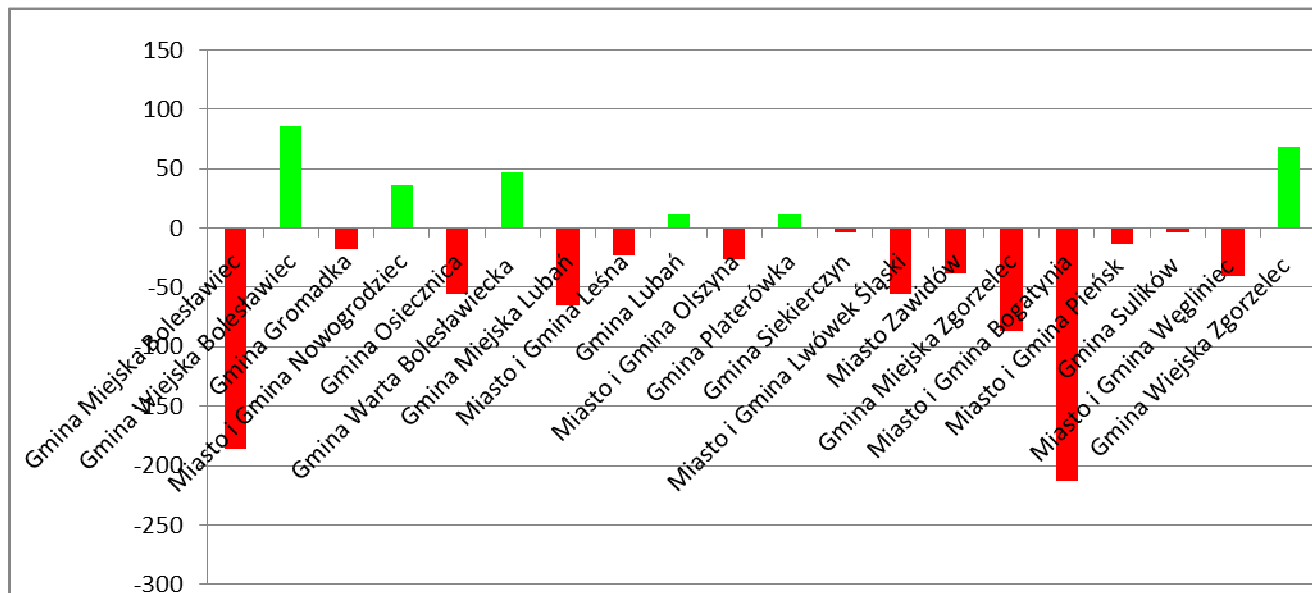
W 11 gminach Zachodniego Obszaru Integracji w latach 2005 – 2012 nastąpił spadek liczby mieszkańców (Gmina Miejska Bolesławiec, Gmina Gromadka, Gmina Miejska Lubań, Miasto i Gmina Leśna, Miasto i Gmina Olszyna, Gmina Platerówka, Miasto i Gmina Lwówek Śląski, Miasto Zawidów, Gmina Miejska Zgorzelec, Miasto i Gmina Bogatynia, Miasto i Gmina Węgliniec), a w 9 niewielki wzrost (Gmina Wiejska Bolesławiec, Miasto i Gmina Nowogrodzic, Gmina Osiecznica, Gmina Warta Bolesławiecka, Gmina Wiejska Lubań, Gmina Siekierczyn, Miasto i Gmina Pieńsk, Gmina Sulików, Gmina Wiejska Zgorzelec). Ciekawym zjawiskiem w analizowanym okresie jest spadek liczby mieszkańców miast i jednocześnie wzrost liczby mieszkańców gmin wiejskich otaczających te miasta (patrz dane statystyczne miasta Bolesławiec, Zgorzelec, Lubań). Jest to efekt „rozlewania się” miast na obszar gmin otaczających (tzw. obwarzanki).

W analizowanym okresie 2005 – 2012 r. w województwie dolnośląskim zanotowano ujemny przyrost naturalny – w 2005 roku było -1, a w 2012 – 1,1. Niestety wśród gmin Zachodniego Obszaru Integracji tylko w 7 gminach odnotowano dodatni przyrost naturalny w 2012 r. (Gmina Warta Bolesławiecka + 2,4; Gmina Osiecznica + 2,3; Gmina Wiejska Bolesławiec +2,2; Miasto i Gmina Nowogrodzic + 1,9; Miasto i Gmina Leśna + 0,4; Gmina Lubań + 1,1; Miasto i Gmina Bogatynia + 0,6). W pozostałych gminach przyrost naturalny był ujemny. Najniższy przyrost naturalny odnotowano w Gminie Platerówka, Gminie Miejskiej Zgorzelec, Gminie Miejskiej Lubań, Gminie Gromadka i Gminie Miejskiej Bolesławiec (przyrost naturalny na poziomie -3 i poniżej).

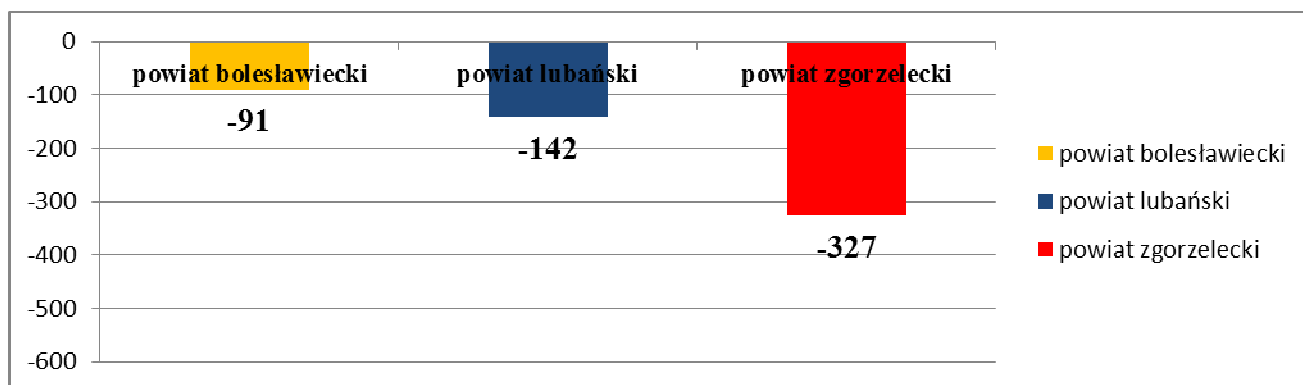
Wykres 7. Przyrost naturalny – Dolny Śląsk, gminy ZOI, lata 2005, 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)

W danych za 2011 r. w większości samorządów wystąpiło ujemne saldo migracji (14 samorządów). Tylko w 6 saldo migracji było dodatnie (Gmina Wiejska Bolesławiec, Miasto i Gmina Nowogrodzice, Gmina Warta Bolesławiecka, Gmina Wiejska Lubań, Gmina Platerówka, Gmina Wiejska Zgorzelec).

Wykres 8. Saldo migracji w gminach ZOI w 2011 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Potwierdzeniem tego negatywnego zjawiska są dane zbiorcze za 2011 r. dla powiatów bolesławieckiego, lubańskiego, zgorzeleckiego. Niestety dane za 2012 r. wykazują ujemne saldo migracji we wszystkich powiatach ZOI, a wartości są zbliżone do danych za 2011 r.

Wykres 9. Saldo migracji w powiatach ZOI w 2011 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)

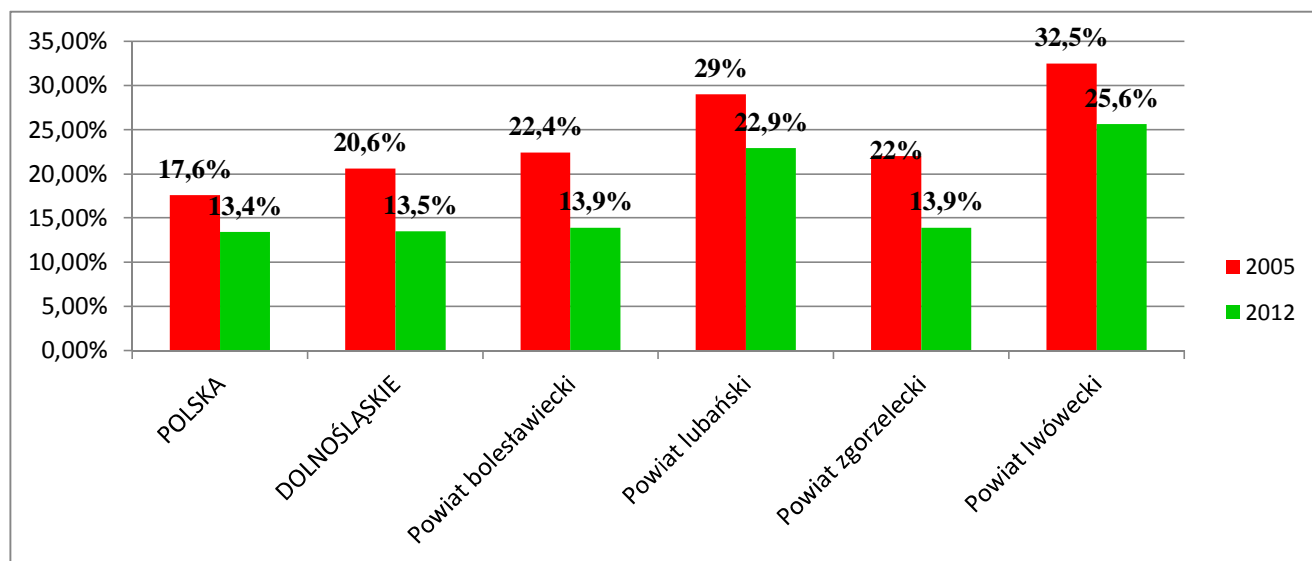
Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego wykazują, że w 2020 roku mieszkańców województwa dolnośląskiego ubędzie i takie same zjawisko dotknie gminy Zachodniego Obszaru Integracji.

Niestety wskaźniki dotyczące liczby osób w wieku przedprodukcyjnym również nie napawają optymizmem. Wszystkie gminy Zachodniego Obszaru Integracji, oprócz Gminy Warta Bolesławiecka, dotknął problem zmniejszenia się liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (lata 2005 – 2011). Wskaźnik dla ZOI jest bardziej niekorzystny niż dla województwa dolnośląskiego (odpowiednio **0,90** i **0,95**). Dane dotyczące liczby osób w wieku produkcyjnym są bardziej korzystne dla samorządów Zachodniego Obszaru Integracji i w badanych latach 2005 – 2011 wyniósł dla ZOI **1,001** i **0,992** dla województwa. Niestety różnica jest tak niewielka, że trudno mówić o zdecydowanie lepszej sytuacji demograficznej w obszarze. Dane dotyczące liczby osób w wieku poprodukcyjnym wskazują na ich zdecydowany wzrost w badanym okresie. Wskaźnik dla ZOI jest taki sam jak wojewódzki i wynosi **1,14**.

Bezrobocie

W analizowanym okresie 2005 – 2012 roku nastąpił zdecydowany spadek stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim i Zachodnim Obszarze Integracji. Jednak dane z końca 2012 r. wskazują, że stopa bezrobocia w czterech powiatach obejmujących gminy Zachodniego Obszaru Integracji nadal jest wyższa od średniej wojewódzkiej i krajowej. Podobna tendencja wynika z danych obejmujących 2005 r.

Można zauważyć, że zdecydowanie lepsza sytuacja na rynku pracy jest w powiecie bolesławieckim i zgorzeleckim. Stopa bezrobocia w obu powiatach i w roku 2005 i 2012 była zbliżona i zdecydowanie niższa niż w powiecie lubańskim i lwóweckim. Dane statystyczne potwierdzają, że w 2005 i 2012 r. najwyższe bezrobocie dotknęło powiat lwówecki.

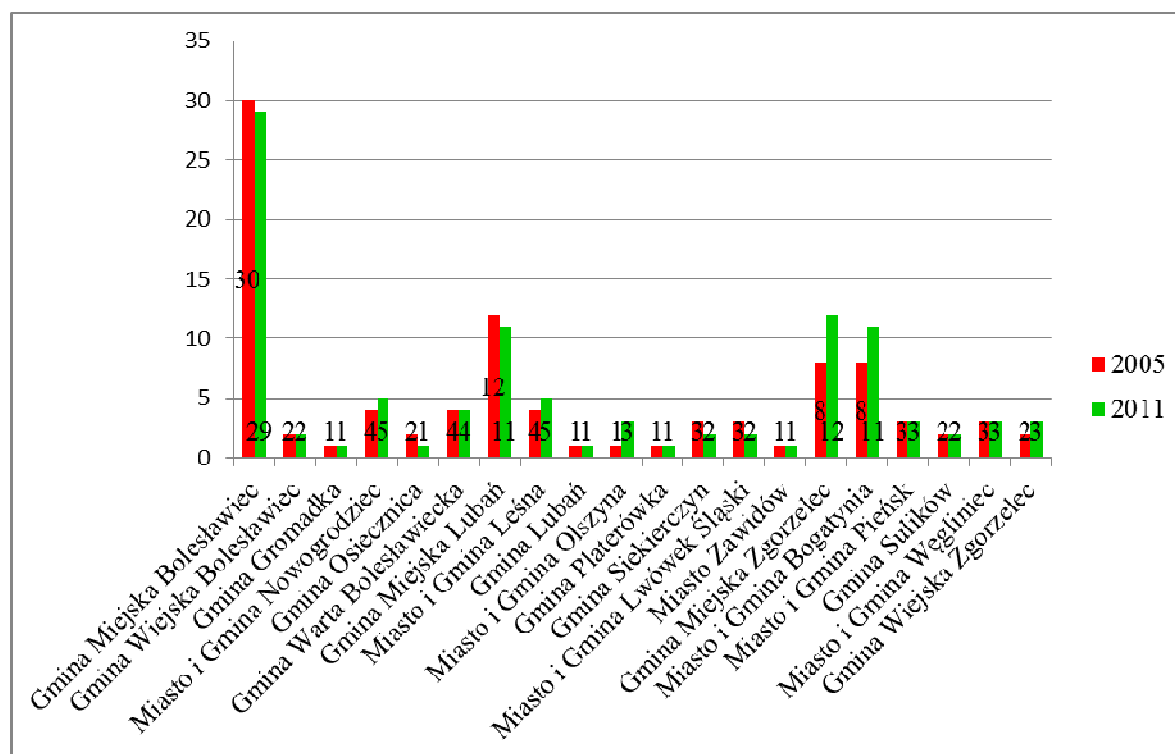
Wykres 10. Stopa bezrobocia w Polsce, Dolnym Śląsku i powiatach ZOI w 2005 - 2012 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Opieka społeczna

W Zachodnim Obszarze Integracji wskaźnik liczby ilości stacjonarnych placówek opieki społecznej w stosunku do liczby mieszkańców uległ pogorszeniu. W 2005 roku na jedną placówkę przypadało 28 214,33 mieszkańców obszaru, a w 2012 przypadało już 28 252 mieszkańców. Nie zmieniła się jednak liczba placówek działających w obszarze – 9. W 2012 stacjonarne placówki opieki społecznej funkcjonowały w Gminie Miejskiej Bolesławiec (2), Mieście i Gminie Leśna (2), Gminie Miejskiej Zgorzelec (4) i Mieście i Gminie Bogatynia. Wskaźnik nasycenia tego typu dla województwa wyniósł odpowiednio 33 979,2 mieszkańca na jedną placówkę w 2005 r. i 27 755,8 w 2012 r. Liczba placówek w województwie wzrosła zdecydowanie w okresie od 2005 r do 2012 roku (z 85 do 105).

Opieka zdrowotna

Największa liczba placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w Zachodnim Obszarze Integracji działa w Gminie Miejskiej Bolesławiec (29). W sumie w 2011 roku na całym obszarze działały 102 placówki tego typu. Od 2005 do 2011 r. przybyło 7 kolejnych placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, czyli był to wzrost o **7,37 %**. W tym samym okresie w województwie zanotowano przyrost liczby placówek o **56,67 %**. Różnica średniej Zachodniego Obszaru Integracji i wojewódzkiej jest zdecydowanie niekorzystna dla obszaru.

Wykres 11. Liczba placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej Dolny Śląsk, gminy ZOI w 2005 - 2011 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Edukacja

Liczba placówek przedszkolnych w Zachodnim Obszarze Integracji wrosła w okresie od 2005 do 2011 o 7 placówek (odpowiednio 43 i 50). Wzrost ilości przedszkoli wystąpił w Gminie Wiejskiej Bolesławiec, Mieście i Gminie Nowogrodziec, Gminie Osiecznica, Gminie Miejskiej Lubań, Mieście i Gminie Leśna oraz Gminie Miejskiej Zgorzelec. W Gminie Lubań, Gminie Platerówka oraz Gminie Wiejskiej Zgorzelec nie są prowadzone tego typu placówki. W okresie od 2005 do 2011 r. nastąpił zdecydowany wzrost odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (wiek 3 – 6). Jest on jednak niższy niż średnia wojewódzka (ZOI 61 %, Dolny Śląsk 71,3 %). Najwyższy procent dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wystąpił w 2011 r. w Gminie Miejskiej Zgorzelec (91,4 %), Gminie Miejskiej Bolesławiec (86,5 %) oraz Gminie Miejskiej Lubań (82,4 %). Najniższe wskaźniki wystąpiły w Gminie Wiejskiej Zgorzelec (36,1 %), Gminie Wiejskiej Bolesławiec (41,2 %), Gminie Platerówka (48,7 %) oraz Gminie Lubań (48,8 %).

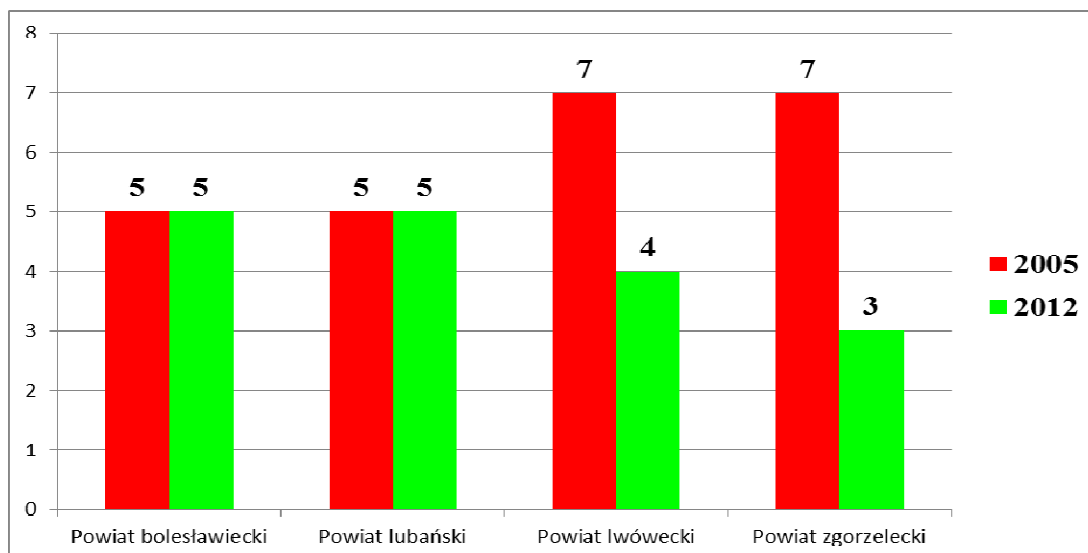
W badanych 6 – letnim okresie zmniejszyła się liczba działających w obszarze szkół podstawowych, ale porównanie ilości szkół podstawowych w województwie i Zachodnim Obszarze Integracji wskazuje, że wskaźniki są bardziej korzystne dla ZOI (wskaźnik dla ZOI 0,99 i dla województwa 0,94). Wzrost ilości szkół podstawowych nastąpił tylko w mieście Bolesławiec oraz mieście Zgorzelec. W dwóch gminach zmniejszyła się liczba szkół podstawowych – w Gminie Gromadka oraz Mieście i Gminie Nowogrodziec.

Dużo gorsze są dane dotyczące liczby oddziałów w szkołach podstawowych. Tylko w trzech samorządach liczba oddziałów się nie zmieniła – Gminie Osiecznica, Gminie Lubań oraz Gminie Platerówka. W sumie od 2005 do 2011 roku ubyło w Zachodnim Obszarze Integracji 97 oddziałów. Wskaźnik zmniejszenia liczby oddziałów jest taki sam w ZOI jak w województwie (0,88).

W przypadku szkół gimnazjalnych wrosła liczba placówek szkolnych tego typu (+2), ale zmniejszyła się liczba oddziałów – z 440 w 2005 do 377 w 2011 r. W obu przypadkach, szkół podstawowych i gimnazjalnych, zdecydowanie widać skutki niżu demograficznego.

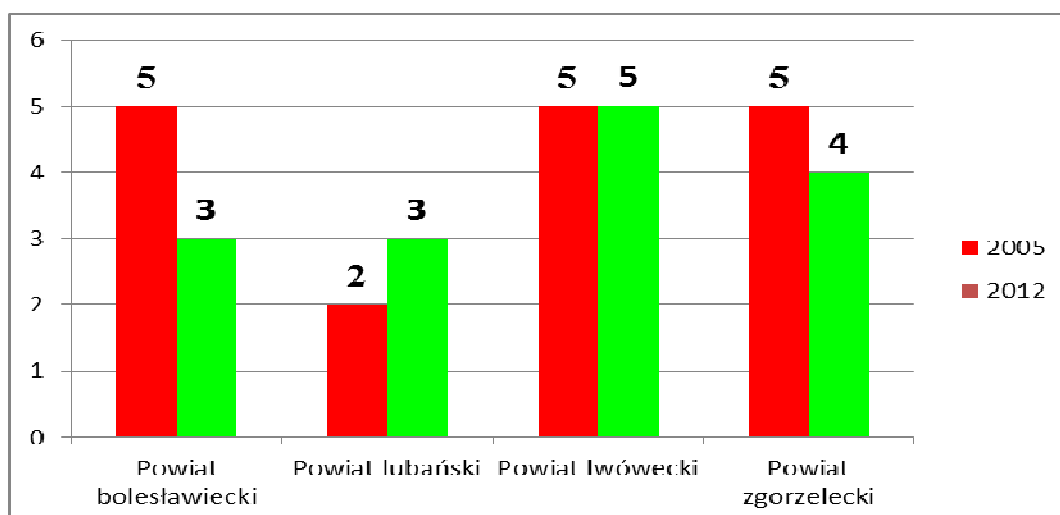
Ilość zasadniczych szkół zawodowych w ZOI w okresie od 2005 do 2011 roku pozostała bez zmian (13).

Od 2005 do 2012 zmniejszyła się liczba techników (z 24 w 2005 do 17 w 2012 r.). Zmniejszenie liczby placówek tego typu dotknęło powiat lwówecki i zgorzelecki (zmniejszenie odpowiednio o 3 i 4 szkoły).

Wykres 12. Liczba szkół - technika, powiaty ZOI w 2005 - 2012 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Liczba liceów ogólnokształcących w Zachodnim Obszarze Integracji w okresie od 2005 do 2012 r. zmniejszyła się o 2 placówki tego typu.

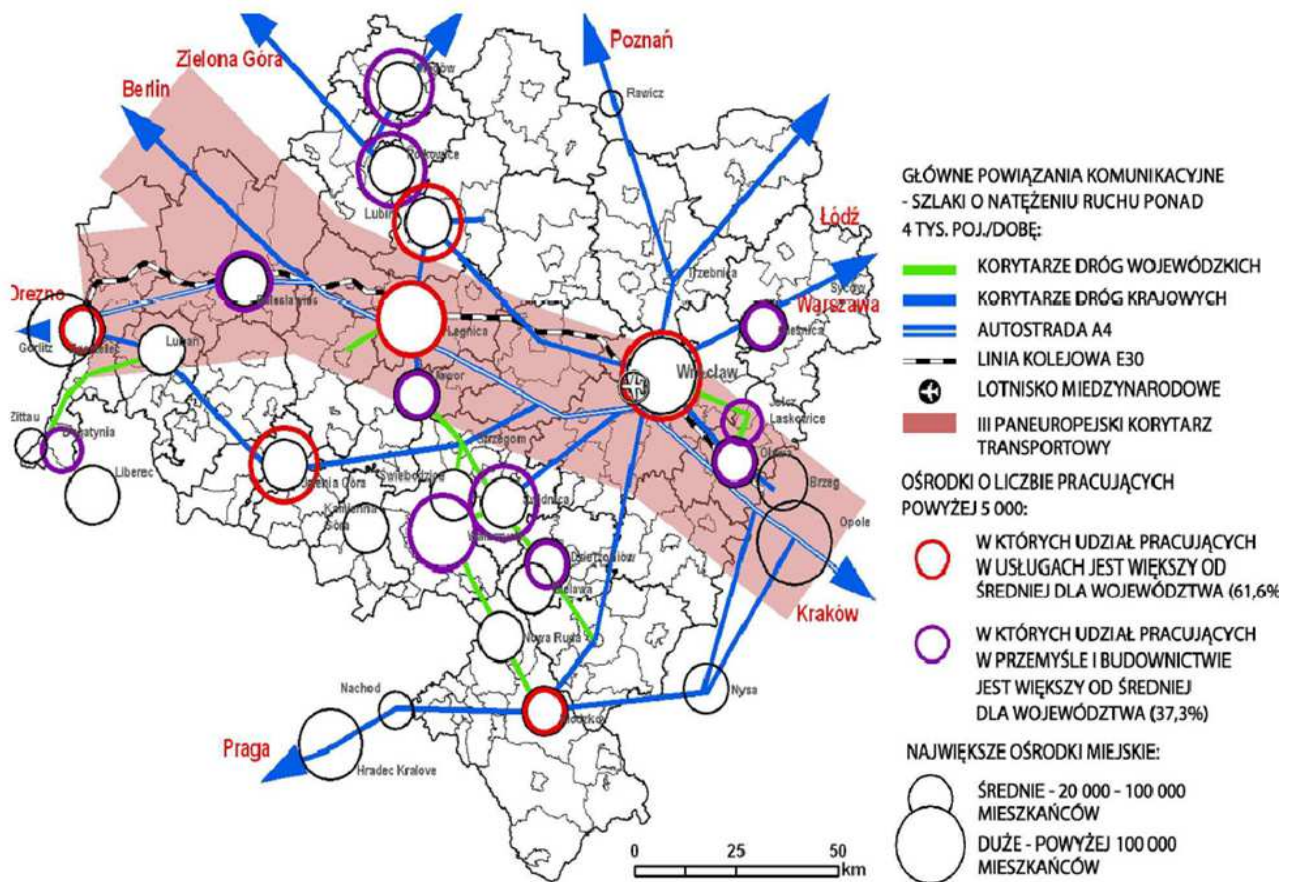
Wykres 13 Liczba szkół – licea ogólnokształcące dla młodzieży, powiaty ZOI w 2005 - 2012 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)

Organizacje pozarządowe

Współczynnik ilości funkcjonujących organizacji z sektora NGO w Zachodnim Obszarze Integracji wskazuje na wzrost ich ilości w latach 2005 - 2012. Wyjątkiem jest Miasto i Gmina Węgliniec, na której obszarze nie odnotowano wzrostu liczby tego typu organizacji w badanym okresie. Powyżej średniej wojewódzkiej w 2012 r. (32 NGO na 10 000 mieszkańców) znalazły się gminy: Gmina Miejska Zgorzelec (40), Gmina Wiejska Zgorzelec (36), Gmina Sulików (33). W żadnej z gmin wskaźnik w 2012 roku nie był niższy niż w 2005 r.

3. Sfera przestrzenna

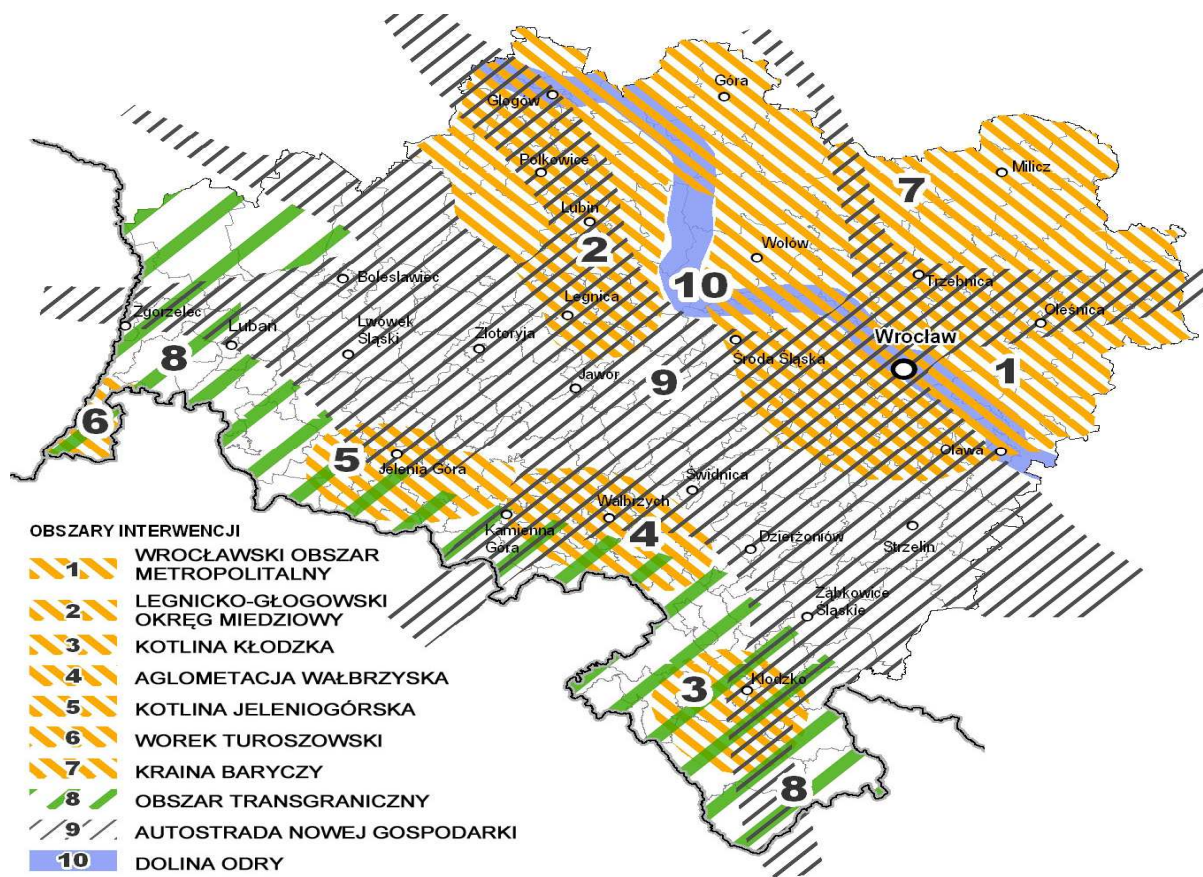
Spójność Zachodniego Obszaru Integracji, obok powiązań o charakterze gospodarczym i społecznym, buduje sieć powiązań infrastrukturalnych. Na pierwszy plan wysuwają się powiązania komunikacyjne – drogowe i kolejowe. Główną osią komunikacyjną obszaru jest autostrada A4 i A18, drogi krajowe nr 30 i 94 oraz linia kolejowa E 30. Wymienione szlaki komunikacyjne mają znaczenie przede wszystkim ze względu na ich wpływ na zewnętrzną dostępność komunikacyjną Zachodniego Obszaru Integracji.

Mapa 5. Główne powiązania komunikacyjne Dolnego Śląska (źródło: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego – Dolny Śląsk 2020)

Szczególne znaczenie dla Zachodniego Obszaru Integracji ma sieć drogowa i kolejowa wewnątrz obszaru w osi północ – południe. Drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne, które komunikują południową część ZOI z główną osią komunikacyjną obszaru czyli autostradą A4 i trasą kolejową E 30, mają zdecydowany wpływ na budowanie spójnego obszaru funkcjonalnego, a przez to zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy i infrastrukturalny całego obszaru. W całym obszarze ZOI potrzeby w zakresie remontów, przebudów i budowy nowych dróg są duże. Bez podjęcia koniecznych inwestycji proces

transformacji całego Zachodniego Obszaru Integracji będzie utrudniony. Sieć drogowa w osi północ – południe jest szczególnie upośledzona, a to ona pozwala rozszerzyć strefę oddziaływania obszaru interwencji – Autostrada Nowej Gospodarki na powiaty i gminy południowej części Zachodniego Obszaru Integracji.

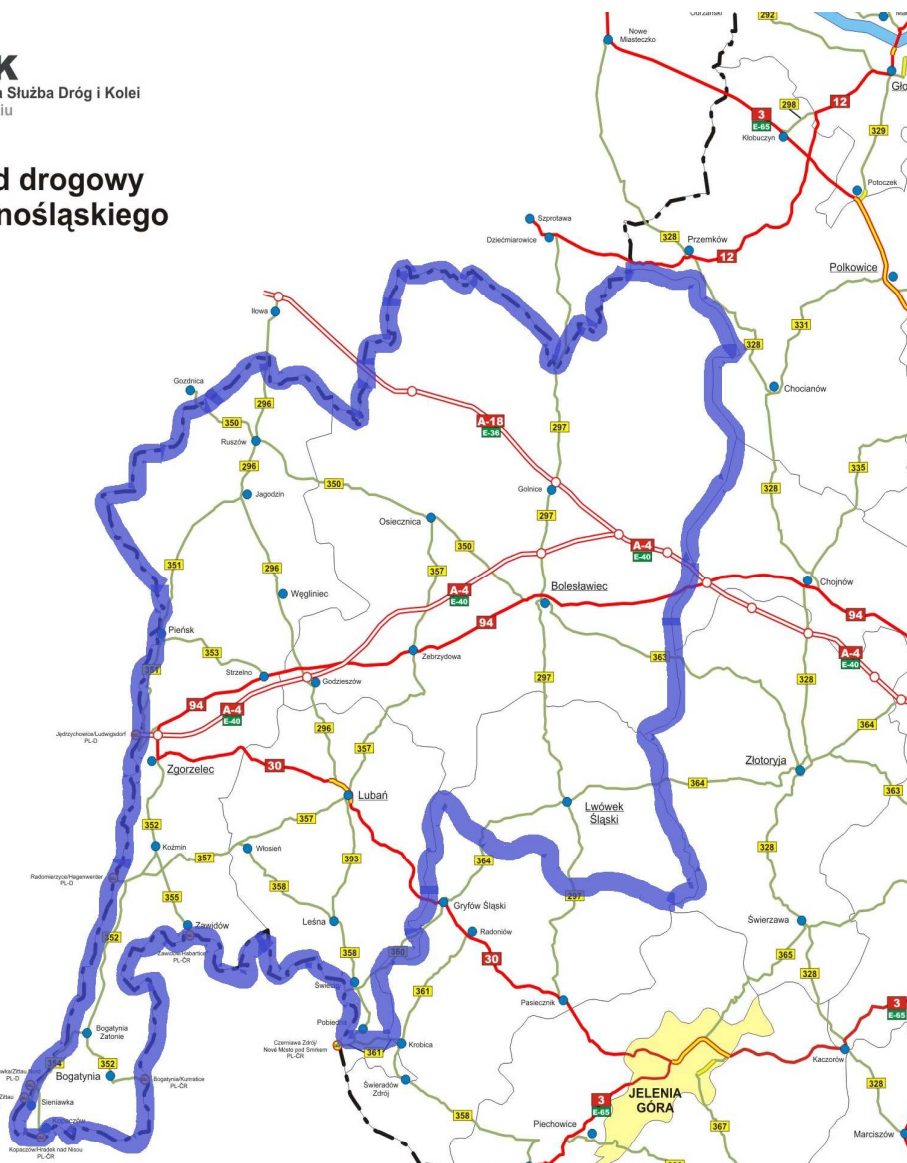

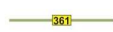

Mapa 6 Obszary interwencji (źródło: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego – Dolny Śląsk 2020)

Dla spójnego rozwoju całego Zachodniego Obszaru Integracji konieczne jest również inwestowanie w rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej obszaru. Bez inwestycji w rozbudowę i modernizację sieci energetycznych, gazowych, kanalizacyjnych i wodociągowych trudno będzie budować atrakcyjność inwestycyjną z jednej strony, a z drugiej być obszarem, który stwarza odpowiedni klimat do zamieszkania. Trzeba wyraźnie pokreślić znaczący potencjał obszaru w dziedzinie mieszkalnictwa.

Podstawowy układ drogowy Województwa Dolnośląskiego schemat

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- autostrady, drogi ekspresowe, węzły, drogi dwujezdniowe
- przeprawy promowe w ciągu innych dróg
- Sieniawka/Zittau PL-D
drogowe przejścia graniczne w ciągu dróg krajowych i wojewódzkich

Uwaga! W ciągu drogi wojewódzkiej nr 330 i 334 brak mostu na Odrze

(stan - czerwiec 2013)

Mapa 7. Układ drogowy ZOI (źródło: DSDiK, www.dsdik.wroc.pl)

Zasoby naturalne i ochrona środowiska

Jak wspomniano w charakterystyce Zachodniego Obszaru Integracji – rozwój gospodarczy obszaru związany był historycznie z przemysłem wydobywczym – węgla brunatnego, ale również miedzi, glin ceramicznych, kaolinu, gipsu, anhydrytu, piaskowca, wapieni, margli. Prowadzenie tego typu działalności gospodarczej w obszarze wiąże się z koniecznością prowadzenia przemyślanej polityki ochrony środowiska i gospodarki leśnej.

Obszary prawnie chronione w Zachodnim Obszarze Integracji obejmują 14836,5 ha, co stanowi prawie 4 % wszystkich obszarów chronionych w województwie dolnośląskim (371 020 ha). Najwięcej obszarów chronionych znajduje się w Gminie Gromadka (11 228,6 ha), Mieście i Gminie Lwówek Śląski (1822 ha), Mieście i Gminie Leśna (698,9 ha) oraz Gminie Warta Bolesławiecka (600 h).

IV. PRIORYTETY ZIT-U ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI. ANALIZA SWOT, UZASADNIENIE, WSKAŹNIKI, WDRAŻANIE.

Możliwości rozwoju, plany i perspektywy obszaru decydują o miejscu, w którym na mapie Dolnego Śląska znajdzie się Zachodni Obszar Integracji. Historia pokazała, że najważniejszym czynnikiem rozwoju obszaru są mieszkańcy. Poprawiając ich sytuację przyczynimy się do poprawy gospodarki, środowiska i infrastruktury, co przyczyni się ponownie do poprawy sytuacji mieszkańców tego terenu. Taki niekończący się krąg działań, poprawiających stan istniejący chcielibyśmy realizować, aż do pełnego sukcesu we wszystkich dziedzinach.

Niniejszy dokument stanowi element wykonawczy tego planu z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Cel jaki stawiamy przed sobą to:

Zachodni Obszar Integracji będzie obszarem szczęśliwych, aktywnych zawodowo i kulturalnie mieszkańców, żyjących w zdrowym środowisku, w komfortowych warunkach i mogących się szybko przemieszczać komunikacyjnie.

ZOI będzie przykładem dla pozostałych obszarów Dolnego Śląska. Wykorzystamy szansę, jaka została nam dana w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020.

Strategia ZIT ZOI stanowi podstawę do ubiegania się i wydatkowania środków dostępnych w latach 2014-2020 z budżetu Unii Europejskiej. Respektując zapisy stosowanych Regulacji UE, Zasad MRR i IZ RPO WD, tj. Zarządu Województwa Dolnośląskiego realizacja Celu głównego realizowana będzie przez 3 merytoryczne priorytety oraz Priorytet Pomoc Techniczna:

Priorytet 1	Priorytet 2	Priorytet 3	Priorytet 4
Gospodarka niskoemisyjna ZOI	Środowisko i zasoby ZOI	Transport w ZOI	Pomoc Techniczna

Jakość „miejsc życia” mieszkańców zależy w głównej mierze od dostępnej infrastruktury. Dotyczy to zarówno samego środowiska naturalnego i kulturalnego, jak i infrastruktury transportowej, zabudowy, dostępności do kanalizacji, wodociągów, sytuacji mieszkaniowej.

Analizując stan terenu Zachodniego Obszaru Integracji na podstawie danych statystycznych wstępnie wybrano dziedziny, które wymagają nakładów finansowych dla poprawy warunków życia mieszkańców i zastawiono je z możliwościami dofinansowania ze środków UE.

Dla osi priorytetowych/priorytetów inwestycyjnych, których nie uwzględniono w ZIT aplikowanie o środki będzie się odbywało na standardowych warunkach konkursowych RPO.

Wybór osi i priorytetów do ZOI stanowi poniższa tabela.

Tabela 1. Proponowane osie priorytetowe

Proponowane osie priorytetowe	Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet / Działanie ZIT ZOI	Środki dla podmiotów z ZOI
1. Przedsiębiorstwa i innowacje (EFRR)			RPO
2. Technologie informacyjno-komunikacyjne (EFRR)			RPO
3. Gospodarka niskoemisyjna (EFRR)		1	
Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych			RPO
Promowanie efektywności energetycznej i użycia OZE w przedsiębiorstwach			RPO
Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	4.3	1.1	ZIT ZOI
Wdrażanie Strategii Niskoemisyjnych w tym transport publiczny	4.5	1.2	ZIT ZOI
Promowanie wysokosprawnej kogeneracji energii ciepłej i elektrycznej			RPO
4. Środowisko i zasoby (EFRR)		2	
Gospodarka odpadami	6.1	2.1	ZIT ZOI
Gospodarka wodno-ściekowa	6.2	2.2	ZIT ZOI
Dziedzictwo kulturowe	6.3	2.3	ZIT ZOI
Ochrona i udostępnienie zasobów przyrodniczych - Bioróżnorodność i ekoedukacja			RPO
Przestrzeń miejska			RPO
Bezpieczeństwo			RPO
5. Transport (EFRR)		3	
Zwiększanie drogowej mobilności regionalnej - inwestycje dot. połączeń węzłów drugo i trzeciorzędnych z siecią TEN-T	7.2	3.1	ZIT ZOI
Rozwój i rehabilitacja systemu transportu kolejowego - (tabor, linie kolejowe), włączając transport kolejowy w miastach.			RPO
6. Infrastruktura społeczna (EFRR)			RPO
7. Rynek pracy (EFS)			RPO
8. Włączenie społeczne (EFS)			RPO
9. Edukacja i nauka (EFS)			RPO

Źródło: opracowanie własne

Zasadność wyboru priorytetów została potwierdzona przez jednostki samorządu terytorialnego należące do ZIT ZOI w ramach opracowywania bazy planowanych projektów. 23 JST zgłosiły łącznie 316 przedsięwzięć, które potrzebują 2,3 mld zł dofinansowania w ramach środków UE (52 szt. z EFS i 368 z EFRR). Ilość planowanych przedsięwzięć dla danych działań przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba projektów złożonych przez jednostki z obszaru ZOI do bazy projektów

Priorytet inwestycyjny UE	Działanie ZIT ZOI	Liczba przedsięwzięć złożonych do bazy
4.3	35	35
4.5	10	10
6.1	14	14
6.2	31	31
6.3	49	49
7.2	55	55
7.3	1	1

Źródło: opracowanie własne

Priorytet 1. Gospodarka niskoemisyjna ZOI

Cel priorytetu

Zachodni Obszar Integracji ekologicznych mieszkańców

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Stosowanie działań prowadzących do zmniejszenia energochłonności	Przestarzała infrastruktura mieszkaniowa
Kampanie informujące o oszczędności energii	Przestarzałe i nieefektywne systemy grzewcze mieszkań, w szczególności należących do osób starszych
Działające organizacje ekologiczne	Za mała ilość przedsięwzięć ekologicznych realizowanych przez różne sektory
Nowoczesne społeczeństwo otwarte na zmiany	Zły stan komunalnych zasobów mieszkaniowych
Dostępność środków UE z programów krajowych, regionalnych oraz EWT	Infrastruktura techniczna i społeczna

	<p>niedostosowana do potrzeb regionu i mieszkańców</p> <p>Brak centrów przesiadkowych w głównych miastach obszaru</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>Wykorzystanie odnawialnych i nieodnawialnych energetycznych zasobów</p> <p>Większe dbanie o zdrowie, a przez to też o środowisko</p> <p>Oszczędność wydatków publicznych w wyniku modernizacji obiektów i oświetlenia</p> <p>Rozwój gospodarki, zwiększenie zatrudnienia specjalistów w wyniku poprawy możliwości dojazdu do miejsca pracy</p> <p>Pełna integracja transportu publicznego w zakresie wykorzystywania biletu euroregionalnego</p>	<p>Niewystarczający poziom środków na rewitalizację, renowację, rekultywację środowiska</p> <p>Wysokie koszty ekologicznych źródeł ogrzewania</p>

Uzasadnienie priorytetu

W ramach Priorytetu Gospodarka niskoemisyjna ZOI planowane do dofinansowania przedsięwzięcia obejmą przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatu będącym konsekwencją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych wprowadzanych do powietrza. W celu ograniczenia tych zanieczyszczeń planuje się prowadzenie gospodarki niskoemisyjnej, w szczególności zmniejszenia energochłonności budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, zmniejszenie zapotrzebowania na energię oraz dywersyfikację źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii.

Zawarte w planach gospodarki niskoemisyjnej działania informacyjno-promocyjne dotyczące oszczędności energii, kampanie promujące budownictwo zeroemisyjne oraz inwestycje w budownictwo pasywne, poprawią jakość życia i przestrzeni publicznej oraz stan zdrowia mieszkańców obszaru ZOI.

Główny wskaźnik monitoringu celu priorytetu:

Obniżenie emisji CO2

Organizacja wdrażania priorytetu:

Niniejszy priorytet będzie wdrażany przez:

Działanie 1.1. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym

Działanie 1.2. Wdrażanie Strategii Niskoemisyjnych, w tym transport publiczny

Działanie 1.1. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym

Ogrzewnictwo na terenie ZOI oparte jest głównie na zdecentralizowanym systemie dostaw energii cieplnej. Wytwarzaniu energii cieplnej służą głównie kotły węglowe, choć coraz częściej stosowane są kotły zasilane gazem ziemnym czy olejem opałowym. Znaczna część mieszkań szczególnie w starej zabudowie w miastach wyposażona jest w indywidualne urządzenia grzewcze opalane paliwem stałym lub gazem, przy czym większość korzysta z paliwa stałego, przyczyniając się do zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Mając na uwadze występującą na Dolnym Śląsku przewagę niekorzystnych dla środowiska źródeł ciepła w ramach działania finansowane będą inwestycje związane z termomodernizacją obiektów obejmującą m.in. przebudowę systemów grzewczych, w tym instalacje angażujące odnawialne źródła energii.

Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny	4.3 Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym
Źródła finansowania	- EFRR – xxx zł (środki wyodrębnione dla ZIT ZOI z RPO WD 2014-2020) - współfinansowanie krajowe – xxx zł - EFRR, FS –(środki PO Infrastruktura i Środowisko bis)
Przykładowe typy projektów	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych (części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: a) ociepleniem obiektu,

	<p>b) wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne,</p> <p>c) przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji,</p> <p>d) instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,</p> <p>e) instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE</p>
Wskaźniki	<p>Wskaźnik produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zmodernizowanych energetycznie budynków <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych
Przykładowi beneficjenci	<p>Przykładowi Beneficjenci</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego - jednostki organizacyjne JST - wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie <p>Grupy docelowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy - turyści
Maksymalny poziom dofinansowania	85% lub zgodnie z właściwym schematem pomocy publicznej
Typ naboru	konkursowy (zgodnie z ustaleniami z IZ RPO WD 2014-2020)

Działanie 1.2. Wdrażanie Strategii Niskoemisyjnych w tym transport publiczny

Oświetlenie w miejscach publicznych jest odpowiedzialne za znaczącą część globalnej emisji gazów cieplarnianych pochodzących z energetyki i jego udział w bilansie nadal rośnie. Większość jednostek samorządu na terenie ZOI nadal stosuje stare, energochłonne technologie, podczas gdy w miejscach, gdzie światła potrzeba dużo, np. w przestrzeniach publicznych, nowoczesne technologie oświetleniowe niosą ze sobą wielki potencjał oszczędności. Dla samorządów może to oznaczać to znacznie mniejsze wydatki ponoszone na oświetlenie ulic; dla środowiska - mniejszą emisję zanieczyszczeń. Działania informacyjno-promocyjne skierowane zarówno dla administracji, jak i przedsiębiorców i mieszkańców pozwolą na zmiany świadomości w zakresie potrzeb środowiska oraz kosztów związanych z jego eksploatacją.

Ważną dziedziną wsparcia jest również informowanie promujące budownictwo zeroemisyjne oraz możliwość wsparcia inwestycji w zakresie budownictwa pasywnego.

Zrównoważona mobilność miejska będzie finansowana jako wsparcie niskoemisyjnego transportu, tym budowy, przebudowy liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, parkingi Park&Ride i Park&Bike) oraz zakupu taboru autobusowego na potrzeby transportu publicznego.

Warunkiem realizacji tego typu projektu będzie przygotowanie planu gospodarki niskoemisyjnej obejmującego przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz inwestycje w infrastrukturę i tabor komunikacji publicznej (z wyłączeniem taboru kolejowego), w infrastrukturę rowerową (drogi rowerowe, parkingi rowerowe, miejskie wypożyczalnie rowerów), udogodnienia dla podróży multimodalnych (centra przesiadkowe, parkingi Park&Ride i Park&Bike), ograniczanie i uspokajanie ruchu samochodowego w centrach miast, udogodnienia dla ruchu niezmotoryzowanego (pieszego i rowerowego).

Cel tematyczny	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny	4.5 Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych
Źródła finansowania	- EFRR – xxx zł (środki wyodrębnione dla ZIT ZOI z RPO WD 2014-2020) - EFRR projekt indywidualny ubiegający się o finansowanie z RPO - współfinansowanie krajowe – xxx zł
Przykładowe typy projektów	Wsparcie wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnej, w tym np. 1) oświetlenie miejskie, 2) działania informacyjno-promocyjne dotyczące np. oszczędności energii, 3) kampanie promujące budownictwo zeroemisyjne, 4) inwestycje w zakresie budownictwa pasywnego, 5) zrównoważona mobilność miejska - budowa, przebudowa uzupełniającej do poziomu krajowego infrastruktury transportu publicznego w celu ograniczania ruchu drogowego w centrach miast np. P&R, zintegrowane centra przesiadkowe, wspólny bilet, Inteligentne Systemy Transportowe, ścieżki rowerowe, itp.
Wskaźniki	Wskaźnik produktu:

	- liczba wspartych przedsięwzięć Wskaźnik rezultatu: - szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych
Przykładowi beneficjenci	Przykładowi Beneficjenci - jednostki samorządu terytorialnego - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego - jednostki organizacyjne JST Grupy docelowe: - mieszkańcy - turyści
Maksymalny poziom dofinansowania	85%
Typ naboru	konkursowy (zgodnie z ustaleniami z IZ RPO WD 2014-2020) projekt kluczowy

Spójność z dokumentami strategicznymi

Tabela 3. Odniesienie Priorytetu do dokumentów strategicznych szczebla krajowego i unijnego

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Cel II.6. Efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska: 6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami 6.2. Poprawa efektywności energetycznej 6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii 6.4. Poprawa stanu środowiska Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu 7.3. Udrożnienie obszarów miejskich
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów: 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
Strategia Innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców: 3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wnoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020	Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię: 2.2 Poprawa efektywności energetycznej 2.6 Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii 2.7 Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich
Strategia Rozwoju Transportu do 2020	Cel strategiczny 1: Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego Transport miejski jako element zintegrowanego systemu transportowego
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020	Cel 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej: 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich Cel 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: 5.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich

Priorytet 2. Środowisko i zasoby ZOI

Cel priorytetu

Zachodni Obszar Integracji przyjazny mieszkańcom

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Wzrost atrakcyjności zewnętrznej miast	Niezadowolający stan zachowania wielu obiektów zabytkowych
Występowanie zabytków, pamiątek historycznych i zespołów zabytkowych atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów	Niska świadomość ekologiczna ludności oraz niedostateczna wiedza na temat zagrożeń związanych z odpadami, w szczególności azbestem
Bogate i zróżnicowane walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe.	Obszary zdegradowane i przemysłowe
Położenie ZOI w obszarze transgranicznym (czeskim i niemieckim).	Za mała promocja obszaru i jego atrakcji
Produkty turystyczne i regionalne	Dziki wysypiska śmieci

<p>Aktywność kulturalna mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży</p> <p>Tradycje lokalne w budownictwie drewnianym, ekologicznym i energooszczędnym, m.in. domy przystępowe</p> <p>Bogata historia regionu, zabytki i obyczaje</p> <p>Znane i cenione imprezy lokalne</p>	<p>Braki w infrastrukturze wodno-ściekowej</p>
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<p>Kontynuacja procesów restaurowania obiektów zabytkowych</p> <p>Rozszerzanie zakresu rewitalizacji zdegradowanych obszarów</p> <p>Tworzenie wspólnych produktów turystycznych ZOI, w tym produktów transgranicznych</p> <p>Zwiększenie wzajemnej wiedzy nt. oferty turystycznej</p>	<p>Konkurencyjność terenów turystycznych za granicą</p> <p>Zagrożenia naturalne, w tym w szczególności związane ze skutkami powodzi niszczą infrastrukturę oraz stanowią zagrożenie i generują koszty</p>

Uzasadnienie priorytetu

Terytorium ZOI należy do atrakcyjnych obszarów pod względem różnorodności biologicznej i rangi walorów krajobrazowych, co ma szczególne znaczenie dla mieszkańców. Jednocześnie należy zauważyć występowanie obszarów zdewastowanych i zdegradowanych, obejmujących również miejsca bardzo wartościowe przyrodniczo. Obszary zdewastowane i zdegradowane na terenie ZOI są związane przede wszystkim z działalnością wydobywczą i przemysłową oraz tereny byłych baz wojskowych.

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada takie podejście do planowania i realizacji przedsięwzięć, które ukierunkowane jest na osiągnięcie realnego i trwałego zmniejszenia różnic społecznych i ekonomicznych z zachowaniem i ochroną środowiska naturalnego.

Naturalne zasoby mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania gospodarczego

obszaru. Zapasy niektórych z tych zasobów, takich jak minerały, gatunki i siedliska są ograniczone. Pozostałe, odnawialne zasoby oraz możliwość odzysku odpadów pozwoli na ich racjonalne wykorzystanie, zgodnie z naturalną regeneracją i oczyszczaniem ziemi. W związku z powyższym bardzo ważne jest opracowanie nowych sposobów ograniczania nakładów, minimalizacji ilości odpadów oraz poprawę zarządzania zapasami zasobów.

Dla zachowania równowagi „człowiek żyjący w atrakcyjnym środowisku – chroniona przyroda” konieczne jest wsparcie gospodarki wodno-ściekowej oraz wodociągowej. Zakup urządzeń i aparatury do monitorowania jakości wód pozwoli optymalnie chronić człowieka i naturę.

Udostępnianie zasobów przyrodniczych oraz doprowadzenie ich obszarów do stanu pierwotnego zapewni atrakcyjne warunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego, również na obszarach miast i ich bezpośredniego otoczenia. Ochrona zabytków, ich zachowanie dla przyszłych pokoleń, ale również przygotowanie i promowanie ich jako miejsca spędzania czasu dla mieszkańców pozwoli nie tylko na ich rozwój kulturowy, ale także wpłynie na gospodarkę i poprawę stanu zdrowia poprzez aktywność ruchową.

Główny wskaźnik monitoringu celu priorytetu:

Saldo migracji – wartość wskaźnika

Organizacja wdrażania priorytetu:

Niniejszy priorytet będzie wdrażany przez:

Działanie 2.1. Gospodarka odpadami

Działanie 2.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Działanie 2.3. Dziedzictwo kulturowe

Działanie 2.1. Gospodarka odpadami

Bardzo ważnym elementem zapewniającym poprawę jakości środowiska jest dobrze funkcjonujący system gospodarki odpadami, w szczególności kładący nacisk na odpady ulegające biodegradacji i odpady niebezpieczne.

Dla ZOI jako obszaru przyjaznego mieszkańcom najważniejsze jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie dołożenie wszelkich starań do przygotowania posortowanych odpadów do ich ponownego użycia, recykling oraz unieszkodliwianie i składowanie. Jest to duże wyzwanie dla mieszkańców, szczególnie dlatego, że tak kompleksowo prowadzona selektywna zbiórka odpadów jest podejściem stosunkowo nowym.

Na terenie ZOI w dalszym ciągu problem stanowi jeszcze azbest. W ramach działań konieczne jest ostateczne zinwentaryzowanie wyrobów azbestowych, prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców oraz usuwania wyrobów azbestowych.

W ramach działania przewiduje się również dofinansowanie likwidacji dzikich wysypisk śmieci, szczególnie na obszarach leśnych i w terenach podmiejskich. Tym samym obszar ZOI stanie się bardziej przyjazny mieszkańcom.

Cel tematyczny	6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny	6.1 Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego
Źródła finansowania	- EFRR – xxx zł (środki wyodrębnione dla ZIT ZOI z RPO WD 2014-2020) - współfinansowanie krajowe – xxx zł
Przykładowe typy projektów	- Kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami innymi niż komunalne przez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów - Kompleksowa poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi, przede wszystkim w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu
Wskaźniki	Wskaźnik produktu Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów Masa wycofanych z użytkowania wyrobów zawierających azbest Wskaźnik rezultatu Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów
Przykładowi beneficjenci	Przykładowi Beneficjenci - jednostki samorządu terytorialnego - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego - jednostki organizacyjne JST Grupy docelowe: - mieszkańcy
Maksymalny poziom dofinansowania	85%
Typ naboru	konkursowy (zgodnie z ustaleniami z IZ RPO WD 2014-2020)

Działanie 2.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Niezwykle ważne z punktu widzenia zaspokajania potrzeb mieszkańców są instalacje wodno-kanalizacyjne. Dla części gmin z terenu ZOI w dalszym ciągu są one problemem. Część gmin wymaga kompleksowej inwestycji – budowy sieci wodociągowych, kanalizacyjnych wraz z ujęciami wody oraz urządzeniami do oczyszczania ścieków. Kluczowe znaczenie dla ZOI będzie więc miało wyrównanie dysproporcji wynikających z dostępu mieszkańców do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód są zanieczyszczenia obszarowe pochodzące z rolnictwa oraz sektor komunalny. Powoduje on wzrost ilości substancji odżywczych spływających i występujących w wodach (eutrofizacja). Sytuacja się pogarsza pomimo położenia dużego nacisku na rozbudowę i unowocześnianie instalacji oczyszczania ścieków. Wsparcie umożliwi zwiększenie stopnia oczyszczania i zwiększenia przepustowości systemów poprzez zastosowanie w sieciach nowoczesnych technologii.

Cel tematyczny	6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny	6.2 Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego
Źródła finansowania	- EFRR – xxx zł (środki wyodrębnione dla ZIT ZOI z RPO WD 2014-2020) - współfinansowanie krajowe – xxx zł - FS –(środki PO Infrastruktura i Środowisko bis)
Przykładowe typy projektów	- Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej, z uwzględnieniem inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodociągowymi, w tym wyposażenie aglomeracji w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych, budowę oczyszczalni ścieków bądź poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni, wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi – podział interwencji w oparciu o wielkość aglomeracji w obecnie aktualizowanym KPOŚK (na poziomie regionalnym aglomeracje poniżej 10 tys. RLM). - Kompleksowe wsparcie budowy systemów indywidualnych oczyszczania ścieków w terenach zabudowy rozproszonej (budowa przydomowych lub przyzakładowych oczyszczalni ścieków – na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna).

	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa i modernizacja linii wodociągowych (systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody) - Zakup urządzeń i aparatury (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe), zakupu i remontu urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu i przesyłowi wody
Wskaźniki	<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość wybudowanej sieci wodociągowej - długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej <p>Wskaźnik rezultatu</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba dodatkowych użytkowników
Przykładowi beneficjenci	<p>Przykładowi Beneficjenci</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego - jednostki organizacyjne JST <p>Grupy docelowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy - turyści
Maksymalny poziom dofinansowania	85%
Typ naboru	<p>konkursowy (zgodnie z ustaleniami z IZ RPO WD 2014-2020)</p> <p>projekt kluczowy zgłaszany do dofinansowania zgodnie z wytycznymi PO IŚ</p>

Działanie 2.3. Dziedzictwo kulturowe

Teren Zachodniego Obszaru Integracji należy do bardzo atrakcyjnych regionów. Istnieją tu doskonałe warunki do odpoczynku i rekreacji oraz uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, wodnej i konnej. Bogactwo zabytków oraz fascynujących miejsc, imprez sportowych i kulturalnych daje mieszkańcom możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, a turystom niezapomniane wrażenia z pobytu.

W celu zachowania zabytków dla przyszłych pokoleń konieczne jest ich stałe restaurowanie i rewitalizacja. Obecnie część budowli kwalifikuje się do działań restauracyjnych mających na celu odtworzenie istniejącej substancji.

Zarówno dla mieszkańców, jak i turystów bardzo istotny jest obecnie sam sposób prezentacji kultury. Wraz z wymianą doświadczeń z innych krajów na Dolny Śląsk trafiły nowoczesne metody prezentacji kultury przy pomocy metod aktywizujących widza/gościa do

pełnego udziału w zwiedzaniu. Takie podejście zachęci mieszkańców do udziału w życiu kulturalnym obszaru.

Cel tematyczny	6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny	6.3 Ochrona promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego
Źródła finansowania	- EFRR – xxx zł (środki wyodrębnione dla ZIT ZOI z RPO WD 2014-2020) - współfinansowanie krajowe – xxx zł
Przykładowe typy projektów	1. Ochrona zabytków – maksymalna wartość kosztów kwalifikowanych projektu 20 mln PLN. 2. Rozwój zasobów kultury (w tym poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury) – maksymalna wartość kosztów kwalifikowanych projektu 20 mln PLN. 3. Rozwój szkolnictwa artystycznego.
Wskaźniki	Wskaźniki produktu - liczna wspartych instytucji kultury Wskaźnik rezultatu - oczekiwana liczba osób odwiedzający przedmiot projektu
Przykładowi beneficjenci	Przykładowi Beneficjenci - jednostki samorządu terytorialnego - jednostki organizacyjne JST - organizacje pozarządowe, w tym kościoły i związki wyznaniowe - instytucje kultury Grupy docelowe: - mieszkańcy - turyści
Maksymalny poziom dofinansowania	85% lub zgodny ze schematem pomocy publicznej
Typ naboru	konkursowy (zgodnie z ustaleniami z IZ RPO WD 2014-2020)

Spójność z dokumentami strategicznymi

Tabela 4. Odniesienie Priorytetu do dokumentów strategicznych szczebla krajowego i unijnego

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki

	efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Cel: Efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska: 6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami 6.4. Poprawa stanu środowiska
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów: 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020	Cel 3. Poprawa stanu środowiska: 3.1 Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki 3.2 Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne 3.3 Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki 3.4 Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020	Cel 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej: 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich

Priorytet 3. Transport w ZOI

Cel priorytetu

Zachodni Obszar Integracji bliski mieszkańcom

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<p>Duże znaczenie tranzytowe obszaru - przebieg europejskiego korytarza transportowego</p> <p>Położenie ZOI w obszarze transgranicznym (czeskim i niemieckim)</p> <p>Gęsta sieć transportowa</p>	<p>Słabe powiązania transportowe w kierunku północnym i południowym</p> <p>Infrastruktura jest z złym stanie i wymaga znacznych nakładów finansowych</p> <p>Niedostateczna ilość ścieżek rowerowych, chodników i zatok autobusowych</p>

Położenie przy autostradach A4 i A18 stanowiących wraz z drogami krajowymi podstawowy szkielet drogowy regionu i zapewniające sprzyjające warunki obsługi ruchu	stwarzających niebezpieczeństwo w ruchu kołowym Słaba dostępność pomiędzy poszczególnymi miejscowościami
Szanse	Zagrożenia
Dalszy wzrost znaczenia tranzytowego Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu związanej z poprawą dostępności transportowej Ograniczenie negatywnego wpływu wolno poruszających się pojazdów na środowisko i krajobraz i bezpieczeństwo Pomyślny rozwój gospodarczy regionu, co w konsekwencji wpłynie na wzrost środków finansowych władz samorządowych (i przeznaczenie ich na inwestycje drogowe)	Nagłe zjawiska pogodowe niszczą infrastrukturę Pogarszanie się stanu technicznego dróg i obiektów mostowych zwłaszcza na niższych kategoriach dróg może niekorzystnie wpływać na rozwój regionu Likwidacja połączeń komunikacją publiczną, ciągłe zmiany rozkładów

Uzasadnienie priorytetu

Rozwinięta sieć dróg dobrej jakości jest warunkiem koniecznym do rozwoju obszaru oraz komfortowego życia mieszkańców. Wzrastający ruch samochodowy, wzrastająca ilość samochodów w gospodarstwach domowych, przy tej samej przepustowości dróg wydłuża czas przejazdu oraz obniża komfort podróży, a ograniczona przepustowość sieci transportowej wpływa na mobilność mieszkańców wewnątrz regionu. Teren Zachodniego Obszaru Integracji charakteryzuje się stosunkowo rozwiniętą siecią transportową, której jakość stopniowo się poprawia. Główną osią komunikacyjną obszaru ZOI w kierunku wschód-zachód jest autostrada A4, należąca do sieci TEN-T (Berlin/Drezno – Wrocław – Katowice – Kraków – Przemyśl – Lwów – Kijów)

Przez obszar ZIT przebiegają 2 drogi krajowe 94 (Zgorzelec – Bolesławiec – Krzywa - ...) oraz 30 (Węzeł Jędrzychowice – Zgorzelec – Lubań – Gryfów Śląski - ...) stanowi ona oś komunikacyjną w kierunku wschód-zachód dla południowej części województwa.

Drogi wojewódzkie na odcinkach leżących w ciągach komunikacyjnych stanowiących połączenie z siecią TEN-T to m.in: drogi 252, 296, 297, 350, 351, 352, 353, 353, 357, 393. Dla

pełnego skomunikowania obszaru w ramach priorytetu Transport w ZOI będą dofinansowywane drogi gminne oraz powiatowe łączące się z drogami wojewódzkimi i/lub krajowymi zmierzającymi do autostrady A4 i A 18.

Znaczna część dróg wymaga co najmniej gruntownej modernizacji nawierzchni oraz wzmocnienia podbudowy.

Na sytuację transportową wpływa również niska efektywność komunikacji publicznej, co wynika głównie z preferencji indywidualnych środków transportu. Poprawa systemów transportowych pozwoli uczynić teren ZOI naprawdę bliski mieszkańcom, zwiększając jednocześnie ich bezpieczeństwo na drodze.

Główny wskaźnik monitoringu celu priorytetu:

Czas dojazdu do sieci TEN-T

Organizacja wdrażania priorytetu:

Niniejszy priorytet będzie wdrażany przez:

Działanie 3.1. Zwiększanie drogowej mobilności regionalnej

Działanie 3.1. Zwiększanie drogowej mobilności regionalnej

W ramach Działania 3.1 wsparcie uzyskają inwestycje z zakresu budowy i przebudowy dróg gminnych i powiatowych poprawiające dostępność do dróg znajdujących się w sieci TEN-T. Wsparcie skoncentrowane zostanie na drogach, które łączą sieci lokalne z drogami wojewódzkimi i dalej krajowymi, ekspresowymi i autostradami oraz obwodnice. Dla zwiększenia mobilności szczególną uwagę należy zwrócić na dostosowanie systemów transportowych do potrzeb (racjonalizacja) oraz zastosowanie stosowanie najlepszych dostępnych i przyjaznych środowisku technik oraz technologii i transport ekologiczny.

Cel tematyczny	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych
Priorytet inwestycyjny	7.2 Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T
Źródła finansowania	- EFRR – xxx zł (środki wyodrębnione dla ZIT ZOI z RPO WD 2014-2020) - współfinansowanie krajowe – xxx zł
Przykładowe typy projektów	- budowa, przebudowa dróg gminnych i powiatowych na odcinkach leżących w ciągach komunikacyjnych stanowiących połączenie z siecią TEN-T - obwodnice
Wskaźniki	Wskaźnik produktu - długość nowych i przebudowanych dróg Wskaźnik rezultatu

	- oszczędność czasu na drogach objętych projektem
Przykładowi beneficjenci	Przykładowi Beneficjenci - jednostki samorządu terytorialnego - jednostki organizacyjne JST Grupy docelowe: - mieszkańcy - turyści - przedsiębiorcy
Maksymalny poziom dofinansowania	85%
Typ naboru	konkursowy (zgodnie z ustaleniami z IZ RPO WD 2014-2020)

Spójność z dokumentami strategicznymi

Tabela 5. Odniesienie Priorytetu do dokumentów strategicznych szczebla krajowego i unijnego

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Cel I. 3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu: 7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych 7.3. Udrożnienie obszarów miejskich Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów dyfuzji oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych: 3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów: 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów zdegradowanych: 2.1. Wzmacnianie spójności w układzie krajowym
Strategia Rozwoju Transportu do 2020	W całości wpisuje się w realizację Strategii Rozwoju Transportu

V.PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI

Prognoza oddziaływania na środowisko jest niezbędnym składnikiem dokumentów planistycznych – strategicznych. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko pozwala zachować zasadę zrównoważonego rozwoju, która przyświeca Strategii ZIT dla Zachodniego Obszaru Integracji.

Prognoza oddziaływania na środowisko, która została sporządzona w ramach opracowywania aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa – Dolny Śląsk 2020, zawiera w swojej treści bezpośrednie odniesienie do powiatów i gmin Zachodniego Obszaru Integracji. Wymieniony dokument opracowany został w listopadzie 2012 r. przez zespół autorski w składzie:

mgr Piotr WOŁCZECKI

mgr inż. Jarosław KOWALCZYK

mgr inż. Marcin GARBIEC

mgr Sławomir MROCZKO

mgr inż. Marek DENESZEWSKI

konsultacja i weryfikacja mgr Ryszard KOWALCZYK

W swojej treści opisuje i diagnozuje oddziaływanie na środowisko realizacji strategii wojewódzkiej we wszystkich obszarach interwencji, które obejmują Zachodni Obszar Integracji czyli Obszar Transgranicznego, Obszaru Autostrada Nowej Gospodarki oraz LGOM i Worek Turowski.

Po podjęciu decyzji przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w sprawie powstania ZIT-u dla Zachodniego Obszaru Integracji opracowana zostanie prognoza oddziaływania na środowisko strategii ZIT ZOI.

VI. KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU STRATEGII

Projekt Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych poddany zostanie konsultacjom społecznym w celu określenia jej ostatecznego kształtu. Projekt udostępniony zostanie na stronie Gminy Miejskiej Bolesławiec (www.boleslawiec.eu/zoi) oraz na stronach powiatów i gmin Zachodniego Obszaru Integracji. Wnioski i uwagi zostaną przedstawione członkom Porozumienia ZOI w celu oceny ich zasadności i ewentualnego uwzględnienia w ostatecznej wersji dokumentu.

Wykaz adresów internetowych:

Powiat Bolesławiecki	www.powiatboleslawiecki.pl
Gminy Bolesławiec	www.gminaboleslawiec.pl
Gmina Miejska Bolesławiec	www.um.boleslawiec.pl
Gmina Gromadka	www.gromadka.pl
Gmina Osiecznica	www.osiecznica.pl
Gmina Warta Bolesławiecka	www.wartaboleslawiecka.pl
Miasto i Gmina Nowogrodzic	www.nowogrodzic.pl
Powiat Lubański	www.powiatluban.pl
Miasto Lubań	www.luban.pl
Miasto i Gmina Olszyna	www.olszyna.pl
Miasto i Gmina Leśna	www.lesna.pl
Gmina Lubań	www.gmina-luban.info
Gmina Platerówka	www.platerowka.gmina.bip.net.pl
Gmina Siekierczyn	www.siekierczyn.pl
Powiat Zgorzelecki	www.powiatzgorzelecki.pl
Miasto i Gmina Bogatynia	www.bogatynia.pl
Miasto i Gmina Pieńsk	www.piensk.com.pl
Miasto Zawidów	www.zawidow.info
Miasto i Gmina Węgliniec	www.wegliniec.pl
Miasto Zgorzelec	www.zgorzelec.eu
Gmina Sulików	www.sulikow.pl
Gmina Zgorzelec	www.gmina.zgorzelec.pl
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	www.lwowekslaski.pl

VII. TABELE DANYCH STATYSTYCZNYCH DLA ZACHODNIEGO OBSZARU INTEGRACJI

Dane statystyczne⁸:

Tabela 6. Ludność według zameldowania i zamieszkania 2005 – 2012, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Gminy	Liczba osób zamieszkałych 2005	Liczba osób zamieszkałych 2011	Liczba osób zamieszkałych 2012	Tendencja 2005- 2012	Wskaźnik 2005-2012
POLSKA	38157055	38538447	38533299	↑	1,01
DOLNOŚLĄSKIE	2888232	2916577	2914362	↑	1,01
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	253 929	255062	254 268	↑	1,001
Gmina Miejska Bolesławiec	40984	40119	39851	↓	0,97
Gmina Wiejska Bolesławiec	12289	13714	13899	↑	1,13
Gmina Gromadka	5586	5491	5519	↓	0,98
Miasto i Gmina Nowogrodzic	14729	15287	15285	↑	1,04
Gmina Osiecznica	7064	7547	7542	↑	1,07
Gmina Warta Bolesławiecka	7689	8370	8324	↑	1,08
Gmina Miejska Lubań	22267	22223	22108	↓	0,99
Miasto i Gmina Leśna	10749	10566	10568	↓	0,98
Gmina Lubań	6487	6532	6530	↑	1,006
Miasto i Gmina Olszyna	6865	6676	6645	↓	0,97
Gmina Platerówka	1740	1673	1655	↓	0,95

⁸ Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Baza Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Gmina Siekierzyn	4505	4610	4594	↑	1,02
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	18210	18049	17947	↓	0,98
Miasto Zawidów	4427	4359	4356	↓	0,98
Gmina Miejska Zgorzelec	33082	32446	32278	↓	0,97
Miasto i Gmina Bogatynia	25317	24832	24614	↓	0,97
Miasto i Gmina Pieńsk	9316	9353	9351	↑	1,004
Gmina Sulików	5932	6148	6119	↑	1,03
Miasto i Gmina Węgliniec	8787	8811	8739	↓	0,99
Gmina Wiejska Zgorzelec	7904	8256	8344	↑	1,06

Tabela 7. Ludność według zameldowania i zamieszkania 2005 – 2012, powiaty ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Powiaty ZOI	2005	2011	2012	Tendencja 2005 -2012	Wskaźnik 2005 - 2012
Powiat bolesławiecki	88341	90528	90420	↑	1,02
Powiat lubański	57188	56732	56503	↓	0,99
Powiat zgorzelecki	94765	94205	93801	↓	0,99

Tabela 8. Saldo migracji 2011, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Gminy ZOI	Saldo migracji 2011	Tendencja
Gmina Miejska Bolesławiec	-186	↓
Gmina Wiejska Bolesławiec	86	↑
Gmina Gromadka	-18	↓
Miasto i Gmina Nowogrodziec	36	↑
Gmina Osiecznica	-56	↓
Gmina Warta Bolesławiecka	47	↑

Gmina Miejska Lubań	-65	↓
Miasto i Gmina Leśna	-23	↓
Gmina Lubań	11	↑
Miasto i Gmina Olszyna	-26	↓
Gmina Platerówka	11	↑
Gmina Siekierczyn	-4	↓
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	-55	↓
Miasto Zawidów	-38	↓
Gmina Miejska Zgorzelec	-87	↓
Miasto i Gmina Bogatynia	-213	↓
Miasto i Gmina Pieńsk	-13	↓
Gmina Sulików	-4	↓
Miasto i Gmina Węgliniec	-40	↓
Gmina Wiejska Zgorzelec	68	↑

Tabela 9. Saldo migracji 2011 i 2012, powiaty ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Powiat	Saldo migracji 2011	Saldo migracji 2012	Tendencja
Powiat bolesławiecki	- 91	- 88	↓
Powiat lubański	- 142	- 135	↓
Powiat zgorzelecki	- 327	- 270	↓

Tabela 10. Przyrost naturalny 2005 – 2012 , gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Gminy ZOI	Przyrost naturalny 2005	Przyrost naturalny 2012	Tendencja
Dolnośląskie	- 1,0	- 1,1	↓
Gmina Miejska Bolesławiec	-0,9	-3,0	↓
Gmina Wiejska Bolesławiec	0,6	2,2	↑
Gmina Gromadka	-1,8	-3,5	↓
Miasto i Gmina Nowogrodziec	1,0	1,9	↑

Gmina Osiecznica	5,4	2,3	↑
Gmina Warta Bolesławiecka	2,5	2,4	↑
Gmina Miejska Lubań	-1,8	-3,6	↓
Miasto i Gmina Leśna	-2,0	0,4	↑
Gmina Lubań	-0,9	1,1	↑
Miasto i Gmina Olszyna	-1,8	-4,0	↓
Gmina Platerówka	-1,2	-4,8	↓
Gmina Siekierczyn	-1,8	-1,3	↓
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	-1,0	-1,5	↓
Miasto Zawidów	-0,7	-2,8	↓
Gmina Miejska Zgorzelec	-2,6	-4,1	↓
Miasto i Gmina Bogatynia	0,8	0,6	↑
Miasto i Gmina Pieńsk	-2,2	-2,8	↓
Gmina Sulików	0,0	-0,5	↓
Miasto i Gmina Węgliniec	-6,7	-1,0	↓
Gmina Wiejska Zgorzelec	1,0	-1,6	↓

Tabela 11. Prognoza liczby ludności w 2020 r. - Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI

(źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Prognoza dla:	Ludność 2012	Prognoza na 2020	Tendencja	Wskaźnik
POLSKA	38533299	37829790	↓	0,98
DOLNOŚLĄSKIE	2914362	2799853	↓	0,96
Powiat bolesławiecki	90528	87522	↓	0,97
Powiat lubański	56732	53426	↓	0,94
Powiat zgorzelecki	94205	87429	↓	0,93

Tabela 12. Ludność w wieku przedprodukcyjnym 2005 – 2011, Dolny Śląsk, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Ludność w wieku przedprodukcyjny m 2005	Ludność w wieku przedprodukcyjny 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	428234	408310	↓	0,95
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	41506	37188	↓	0,90
Gmina Miejska Bolesławiec	5833	5274	↓	0,91
Gmina Wiejska Bolesławiec	2296	2277	↓	0,99
Gmina Gromadka	997	815	↓	0,82
Miasto i Gmina Nowogrodziec	2779	2591	↓	0,94
Gmina Osiecznica	1593	1489	↓	0,94
Gmina Warta Bolesławiecka	1308	1391	↑	1,07
Gmina Miejska Lubań	3268	2863	↓	0,88
Miasto i Gmina Leśna	1928	1630	↓	0,85
Gmina Lubań	1206	1070	↓	0,89
Miasto i Gmina Olszyna	1138	955	↓	0,84
Gmina Platerówka	338	271	↓	0,81
Gmina Siekierzyn	791	714	↓	0,91
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	3089	2647	↓	0,86
Miasto Zawidów	748	628	↓	0,84
Gmina Miejska Zgorzelec	4350	3914	↓	0,90
Miasto i Gmina Bogatynia	4315	3763	↓	0,88
Miasto i Gmina Pieńsk	1628	1402	↓	0,87
Gmina Sulików	1075	971	↓	0,91
Miasto i Gmina Węgliniec	1503	1297	↓	0,87
Gmina Wiejska Zgorzelec	1323	1226	↓	0,93

Tabela 13. Ludność w wieku produkcyjnym 2005 – 2011, Dolny Śląsk, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Ludność w wieku produkcyjnym 2005	Ludność w wieku produkcyjnym 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	2012922	1996499	↓	0,992
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	175707	175862	↑	1,001
Gmina Miejska Bolesławiec	28428	26825	↓	0,94
Gmina Wiejska Bolesławiec	8640	9793	↑	1,13
Gmina Gromadka	3789	3858	↑	1,02
Miasto i Gmina Nowogrodziec	10059	10624	↑	1,06
Gmina Osiecznica	4732	5179	↑	1,09
Gmina Warta Bolesławiecka	5406	5855	↑	1,08
Gmina Miejska Lubań	15541	15134	↓	0,97
Miasto i Gmina Leśna	7215	7252	↑	1,01
Gmina Lubań	4495	4645	↑	1,03
Miasto i Gmina Olszyna	4671	4613	↓	0,98
Gmina Platerówka	1157	1171	↑	1,01
Gmina Siekierczyn	3047	3212	↑	1,05
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	12556	12590	↑	1,003
Miasto Zawidów	3086	3021	↓	0,98
Gmina Miejska Zgorzelec	22890	21663	↓	0,95
Miasto i Gmina Bogatynia	17881	17503	↓	0,98
Miasto i Gmina Pieńsk	6419	6527	↑	1,02
Gmina Sulików	4081	4348	↑	1,07
Miasto i Gmina Węglińiec	5945	6094	↑	1,02
Gmina Wiejska Zgorzelec	5669	5955	↑	1,05

Tabela 14. Ludność w wieku poprodukcyjnym 2005 – 2011, Dolny Śląsk, gminy ZOI

(źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Ludność w wieku poprodukcyjnym 2005	Ludność w wieku poprodukcyjnym 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	447076	511768	↑	1,14
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	36716	42012	↑	1,14
Gmina Miejska Bolesławiec	6723	8020	↑	1,19
Gmina Wiejska Bolesławiec	1353	1644	↑	1,21

Gmina Gromadka	800	818	↑	1,02
Miasto i Gmina Nowogrodziec	1891	2072	↑	1,09
Gmina Osiecznica	739	879	↑	1,19
Gmina Warta Bolesławiecka	975	1124	↑	1,15
Gmina Miejska Lubań	3458	4226	↑	1,22
Miasto i Gmina Leśna	1606	1684	↑	1,05
Gmina Lubań	786	817	↑	1,04
Miasto i Gmina Olszyna	1056	1108	↑	1,05
Gmina Platerówka	245	231	↓	0,94
Gmina Siekierzyn	667	684	↑	1,03
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	2565	2812	↑	1,10
Miasto Zawidów	593	710	↑	1,20
Gmina Miejska Zgorzelec	5842	6869	↑	1,17
Miasto i Gmina Bogatynia	3121	3566	↑	1,15
Miasto i gmina Pieńsk	1269	1424	↑	1,13
Gmina Sulików	776	829	↑	1,07
Miasto i Gmina Węgliniec	1339	1420	↑	1,06
Gmina Wiejska Zgorzelec	912	1075	↑	1,18

Tabela 15. Stopa bezrobocia rejestrowanego 2005 -2012, Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI

(źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI	Stopa bezrobocia 2005	Stopa bezrobocia 2012	Tendencja	Zmiana
POLSKA	17,6 %	13,4 %	↓	- 4,2 %
DOLNOŚLĄSKIE	20,6 %	13,5 %	↓	- 7,1 %
Powiat bolesławiecki	22,4 %	13,9 %	↓	- 8,5 %
Powiat lubański	29 %	22,9 %	↓	- 6,1 %
Powiat zgorzelecki	22 %	13,9 %	↓	- 8,1 %
Powiat lwówecki	32,5%	25,6 %	↓	- 6,9 %

Tabela 16. Liczba osób bezrobotnych, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 - 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Liczba osób bezrobotnych 2005	Liczba osób bezrobotnych 2012	Tendencja	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	233 352	157369	↓	0,67
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	22 297	14 306	↓	0,64
Gmina Miejska Bolesławiec	2835	1865	↓	0,65
Gmina Wiejska Bolesławiec	992	661	↓	0,67
Gmina Gromadka	557	272	↓	0,48
Miasto i Gmina Nowogrodziec	1245	673	↓	0,54
Gmina Osiecznica	681	420	↓	0,62
Gmina Warta Bolesławiecka	756	478	↓	0,63
Gmina Miejska Lubań	1968	1367	↓	0,69
Miasto i Gmina Leśna	1266	1080	↓	0,85
Gmina Lubań	708	542	↓	0,76
Miasto i Gmina Olszyna	614	561	↓	0,91
Gmina Platerówka	132	108	↓	0,82
Gmina Siekierczyn	446	344	↓	0,77
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	1811	1355	↓	0,75
Miasto Zawidów	290	172	↓	0,59
Gmina Miejska Zgorzelec	2500	1369	↓	0,55
Miasto i Gmina Bogatynia	2173	1222	↓	0,56
Miasto i Gmina Pieńsk	865	484	↓	0,56
Gmina Sulików	544	369	↓	0,68
Miasto i Gmina Węgliniec	1062	488	↓	0,45
Gmina Wiejska Zgorzelec	852	476	↓	0,56

Tabela 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 2012
DOLNOŚLĄSKIE	232065
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	15739
Gmina Miejska Bolesławiec	2773
Gmina Wiejska Bolesławiec	974
Gmina Gromadka	240
Miasto i Gmina Nowogrodziec	738
Gmina Osiecznica	347
Gmina Warta Bolesławiecka	383
Gmina Miejska Lubań	1583
Miasto i Gmina Leśna	587
Gmina Lubań	399
Miasto i Gmina Olszyna	493
Gmina Platerówka	73
Gmina Siekierczyn	272
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	1129
Miasto Zawidów	214
Gmina Miejska Zgorzelec	2578
Miasto i Gmina Bogatynia	1289
Miasto i Gmina Pieńsk	551
Gmina Sulików	210
Miasto i Gmina Węgliniec	393
Gmina Wiejska Zgorzelec	513

Tabela 18. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 2012
DOLNOŚLĄSKIE	104863
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	7284
Gmina Miejska Bolesławiec	1643
Gmina Wiejska Bolesławiec	162

Gmina Gromadka	77
Miasto i Gmina Nowogrodziec	174
Gmina Osiecznica	90
Gmina Warta Bolesławiecka	133
Gmina Miejska Lubań	1015
Miasto i Gmina Leśna	294
Gmina Lubań	88
Miasto i Gmina Olszyna	198
Gmina Platerówka	25
Gmina Siekierczyn	74
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	415
Miasto Zawidów	65
Gmina Miejska Zgorzelec	1341
Miasto i Gmina Bogatynia	711
Miasto i Gmina Pieńsk	273
Gmina Sulików	71
Miasto i Gmina Węgliniec	301
Gmina Wiejska Zgorzelec	134

Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon, Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2009 - 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON, Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności 2009	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON, Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności 2012	Tendencja	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	316811	336928	↑	1,06
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	21733	23023	↑	1,06
Gmina Miejska Bolesławiec	4363	4416	↑	1,01
Gmina Wiejska Bolesławiec	929	1136	↑	1,22
Gmina Gromadka	292	317	↑	1,08
Miasto i Gmina Nowogrodziec	802	912	↑	1,14
Gmina Osiecznica	355	437	↑	1,24

Gmina Warta Bolesławiecka	437	516	↑	1,18
Gmina Miejska Lubań	2575	2598	↑	1,01
Miasto i Gmina Leśna	787	881	↑	1,12
Gmina Lubań	435	487	↑	1,12
Miasto i Gmina Olszyna	617	691	↑	1,12
Gmina Platerówka	97	98	↑	1,01
Gmina Siekierczyn	324	346	↑	1,07
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	1412	1544	↑	1,09
Miasto Zawidów	250	279	↑	1,12
Gmina Miejska Zgorzelec	3885	3919	↑	1,01
Miasto i Gmina Bogatynia	1811	2000	↑	1,10
Miasto i Gmina Pieńsk	788	824	↑	1,04
Gmina Sulików	311	281	↓	0,90
Miasto i Gmina Węglińiec	676	694	↑	1,02
Gmina Wiejska Zgorzelec	587	647	↑	1,10

Tabela 20. Podmioty gospodarcze – sektor prywatny, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 - 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Podmioty gospodarcze – sektor prywatny 2005	Podmioty gospodarcze – sektor prywatny 2012	Tendencja	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	285668	321590	↑	1,12
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	19143	21759	↑	1,13
Gmina Miejska Bolesławiec	4216	4130	↓	0,98
Gmina Wiejska Bolesławiec	734	1124	↑	1,53
Gmina Gromadka	270	300	↑	1,11
Miasto i Gmina Nowogrodzic	625	888	↑	1,42

Gmina Osiecznica	298	417	↑	1,40
Gmina Warta Bolesławiecka	334	497	↑	1,48
Gmina Miejska Lubań	2169	2352	↑	1,08
Miasto i Gmina Leśna	579	813	↑	1,40
Gmina Lubań	346	480	↑	1,38
Miasto i Gmina Olszyna	604	658	↑	1,09
Gmina Platerówka	67	88	↑	1,31
Gmina Siekierczyn	248	332	↑	1,39
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	1136	1454	↑	1,28
Miasto Zawidów	215	269	↑	1,25
Gmina Miejska Zgorzelec	3711	3805	↑	1,02
Miasto i Gmina Bogatynia	1683	1860	↑	1,10
Miasto i Gmina Pieńsk	619	752	↑	1,21
Gmina Sulików	255	269	↑	1,05
Miasto i Gmina Węgliniec	541	631	↑	1,16
Gmina Wiejska Zgorzelec	493	640	↑	1,30

Tabela 21. Podmioty gospodarcze – klasy wielkości, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Klasa wielkości 0 - 9	Klasa wielkości 10 - 49	Klasa wielkości 50 - 249	Klasa wielkości 250 - 999	Klasa wielkości 999 -
DOLNOŚLĄSKIE	324165	10231	2162	307	63
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	22117	707	171	23	5
Gmina Miejska Bolesławiec	4210	157	40	8	1
Gmina Wiejska Bolesławiec	1100	33	3	0	0

Gmina Gromadka	299	14	3	1	0
Miasto i Gmina Nowogrodziec	863	34	15	0	0
Gmina Osiecznica	409	22	4	1	1
Gmina Warta Bolesławiecka	490	26	0	0	0
Gmina Miejska Lubań	2483	87	25	3	0
Miasto i Gmina Leśna	855	21	5	0	0
Gmina Lubań	471	15	1	0	0
Miasto i Gmina Olszyna	665	23	3	0	0
Gmina Platerówka	93	5	0	0	0
Gmina Siekierczyn	338	8	0	0	0
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	1492	40	9	3	0
Miasto Zawidów	266	10	2	1	0
Gmina Miejska Zgorzelec	3771	115	28	4	1
Miasto i Gmina Bogatynia	1939	41	16	2	2
Miasto i Gmina Pieńsk	800	17	7	0	0
Gmina Sulików	270	7	4	0	0
Miasto i Gmina Węgliniec	670	18	6	0	0
Gmina Wiejska Zgorzelec	633	14	0	0	0

Tabela 22. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2009 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym 2005	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym 2012	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	12	12	Bez zmian	1
Zachodni Obszar Integracji (ZOI)	8,4	8,65	↑	1,03
Gmina Miejska Bolesławiec	11	11	Bez zmian	1
Gmina Wiejska Bolesławiec	9	10	↑	1,11
Gmina Gromadka	6	7	↑	1,16
Miasto i Gmina Nowogrodziec	7	7	Bez zmian	1
Gmina Osiecznica	6	7	↑	1,16
Gmina Warta Bolesławiecka	6	7	↑	1,16
Gmina Miejska Lubań	12	11	↓	0,92
Miasto i Gmina Leśna	8	9	↑	1,12
Gmina Lubań	8	9	↑	1,12
Miasto i Gmina Olszyna	11	11	Bez zmian	1

Gmina Platerówka	7	7	Bez zmian	1
Gmina Siekierczyn	9	9	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	9	10	↑	1,11
Miasto Zawidów	7	7	Bez zmian	1
Gmina Miejska Zgorzelec	13	13	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Bogatynia	8	8	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Pieńsk	9	9	Bez zmian	1
Gmina Sulików	6	5	↓	0,83
Miasto i Gmina Węgliniec	7	7	Bez zmian	1
Gmina Wiejska Zgorzelec	9	9	Bez zmian	1

Tabela 23. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności 2009 - 2012, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2009 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności 2009	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności 2012	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	1101	1156	↑	1,05
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	745	793	↑	1,06
Gmina Miejska Bolesławiec	1090	1108	↑	1,02
Gmina Wiejska Bolesławiec	707	817	↑	1,15
Gmina Gromadka	536	574	↑	1,15
Miasto i Gmina Nowogrodzic	538	597	↑	1,11
Gmina Osiecznica	480	579	↑	1,21
Gmina Warta Bolesławiecka	537	620	↑	1,15
Gmina Miejska Lubań	1187	1175	↓	0,98
Miasto i Gmina Leśna	748	834	↑	1,11
Gmina Lubań	667	746	↑	1,12
Miasto i Gmina Olszyna	931	1040	↑	1,12
Gmina Platerówka	575	592	↑	1,03
Gmina Siekierczyn	710	753	↑	1,06
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	791	860	↑	1,09
Miasto Zawidów	576	640	↑	1,11
Gmina Miejska Zgorzelec	1222	1214	↓	0,99
Miasto i Gmina Bogatynia	730	813	↑	1,11
Miasto i Gmina Pieńsk	853	881	↑	1,03
Gmina Sulików	520	459	↓	0,88
Miasto i Gmina Węgliniec	784	794	↑	1,01
Gmina Wiejska Zgorzelec	725	775	↑	1,07

Tabela 24. Spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego 2005 - 2012, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Spółki prawa handlowego z kapitałem zagranicznym 2005	Spółki prawa handlowego z kapitałem zagranicznym 2012	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	5360	6910	↑	1,29
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	371	449	↑	1,21
Gmina Miejska Bolesławiec	72	76	↑	1,05
Gmina Wiejska Bolesławiec	23	26	↑	1,13
Gmina Gromadka	5	6	↑	1,20
Miasto i Gmina Nowogrodziec	24	32	↑	1,33
Gmina Osiecznica	2	4	↑	2,00
Gmina Warta Bolesławiecka	1	5	↑	5,00
Gmina Miejska Lubań	46	54	↑	1,17
Miasto i Gmina Leśna	8	29	↑	3,62
Gmina Lubań	13	11	↓	0,85
Miasto i Gmina Olszyna	7	6	↓	0,86
Gmina Platerówka	1	2	↑	2,00
Gmina Siekierczyn	7	4	↓	0,57
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	19	20	↑	1,05
Miasto Zawidów	6	7	↑	1,17
Gmina Miejska Zgorzelec	89	107	↑	1,20
Miasto i Gmina Bogatynia	6	9	↑	1,50
Miasto i Gmina Pieńsk	9	12	↑	1,33
Gmina Sulików	8	10	↑	1,25
Miasto i Gmina Węgliniec	14	13	↓	0,92
Gmina Wiejska Zgorzelec	11	16	↑	1,45

Tabela 25. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolnośląskie Gminy ZOI	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców 2005	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców 2012	Tendencja	Wskaźnik
Dolnośląskie	21	32	↑	1,52
Gmina Miejska Bolesławiec	17	26	↑	1,53
Gmina Wiejska Bolesławiec	10	12	↑	1,2
Gmina Gromadka	16	25	↑	1,56
Miasto i Gmina Nowogrodziec	16	19	↑	1,19
Gmina Osiecznica	17	25	↑	1,47
Gmina Warta Bolesławiecka	10	18	↑	1,80
Gmina Miejska Lubań	18	22	↑	1,22
Miasto i Gmina Leśna	20	30	↑	1,50
Gmina Lubań	8	25	↑	3,12
Miasto i Gmina Olszyna	9	21	↑	2,33
Gmina Płaterówka	17	18	↑	1,06
Gmina Siekierczyn	13	17	↑	1,30
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	19	29	↑	1,53
Miasto Zawidów	11	16	↑	1,45
Gmina Miejska Zgorzelec	26	40	↑	1,54
Miasto i Gmina Bogatynia	10	31	↑	3,10
Miasto i Gmina Pieńsk	17	26	↑	1,53
Gmina Sulików	24	33	↑	1,37
Miasto i Gmina Węgliniec	26	26	Bez zmian	1
Gmina Wiejska Zgorzelec	14	36	↑	2,57

Tabela 26. Liczba placówek przedszkolnych 2005 - 2012, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Liczba placówek przedszkolnych 2005	Liczba placówek przedszkolnych 2011	Tendencje
DOLNOŚLĄSKIE	491	591	↑
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	43	50	↑
Gmina Miejska Bolesławiec	8	8	Bez zmian
Gmina Wiejska Bolesławiec		2	↑
Gmina Gromadka	1	1	Bez zmian
Miasto i Gmina Nowogrodzic	1	2	↑
Gmina Osiecznica	2	3	↑
Gmina Warta Bolesławiecka	1	1	Bez zmian
Gmina Miejska Lubań	4	5	↑
Miasto i Gmina Leśna	2	3	↑
Gmina Lubań			Bez zmian
Miasto i Gmina Olszyna	1	1	Bez zmian
Gmina Platerówka			Bez zmian
Gmina Siekierczyn	1	1	Bez zmian
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	2	2	Bez zmian
Miasto Zawidów	1	1	Bez zmian
Gmina Miejska Zgorzelec	8	9	↑
Miasto i Gmina Bogatynia	6	6	Bez zmian
Miasto i Gmina Pieńsk	1	1	Bez zmian
Gmina Sulików	1	1	Bez zmian
Miasto i Gmina Węgliniec	3	3	Bez zmian
Gmina Wiejska Zgorzelec			Bez zmian

Tabela 27. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3 – 6, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (wiek 3 – 6) 2005	Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (wiek 3 – 6) 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	56749	81429	↑	1,43
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	4936	6785	↑	1,37
Gmina Miejska Bolesławiec	891	1260	↑	1,41

Gmina Wiejska Bolesławiec	125	239	↑	1,91
Gmina Gromadka	80	115	↑	1,44
Miasto i Gmina Nowogrodziec	261	353	↑	1,35
Gmina Osiecznica	175	246	↑	1,40
Gmina Warta Bolesławiecka	126	204	↑	1,62
Gmina Miejska Lubań	486	618	↑	1,27
Miasto i Gmina Leśna	179	266	↑	1,49
Gmina Lubań	62	127	↑	2,05
Miasto i Gmina Olszyna	120	151	↑	1,26
Gmina Platerówka	39	37	↓	0,95
Gmina Siekierczyn	85	122	↑	1,43
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	382	441	↑	1,15
Miasto Zawidów	96	145	↑	1,51
Gmina Miejska Zgorzelec	745	1011	↑	1,36
Miasto i Gmina Bogatynia	604	739	↑	1,22
Miasto i Gmina Pieńsk	146	211	↑	1,44
Gmina Sulików	96	124	↑	1,29
Miasto i Gmina Węgliniec	167	256	↑	1,54
Gmina Wiejska Zgorzelec	71	120	↑	1,69

Tabela 28. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3 – 6, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011
(źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (wiek 3 – 6) 2005	Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (wiek 3 – 6) 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	56,2 %	71,3%	↑	+ 15,10 %
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	45,52 %	61 %	↑	+ 15,48 %
Gmina Miejska Bolesławiec	61,7 %	86,5 %	↑	+ 24,80 %
Gmina Wiejska Bolesławiec	26,0 %	41,2 %	↑	+ 15,20 %
Gmina Gromadka	41,5 %	57,8 %	↑	+ 16,30 %
Miasto i Gmina Nowogrodziec	40,5 %	50,4 %	↑	+ 9,90 %
Gmina Osiecznica	44,2 %	53,6 %	↑	+ 9,40 %
Gmina Warta Bolesławiecka	37,1 %	51,3 %	↑	+ 14,20 %
Gmina Miejska Lubań	64,2 %	82,4 %	↑	+ 18,20 %
Miasto i Gmina Leśna	39,8 %	58,3 %	↑	+ 18,50 %
Gmina Lubań	20,5 %	48,8 %	↑	+ 28,30 %
Miasto i Gmina Olszyna	46,3 %	57,0 %	↑	+ 10,70 %

Gmina Platerówka	50,0 %	48,7 %	↓	- 1,30 %
Gmina Siekierczyn	49,1 %	58,4 %	↑	+ 9,30 %
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	51,3 %	63,3 %	↑	+ 12,00 %
Miasto Zawidów	53,6 %	79,7 %	↑	+ 26,10 %
Gmina Miejska Zgorzelec	76,6 %	91,4 %	↑	+ 14,8 %
Miasto i Gmina Bogatynia	59,4 %	73,0 %	↑	+ 13,60 %
Miasto i Gmina Pieńsk	38,9 %	55,4 %	↑	+ 16,50 %
Gmina Sulików	37,2 %	51,5 %	↑	+ 14,30 %
Miasto i Gmina Węgliniec	48,1 %	75,1 %	↑	+ 27,00 %
Gmina Wiejska Zgorzelec	24,4 %	36,1 %	↑	+ 11,70 %

Tabela 29. Szkoły podstawowe, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Szkoły podstawowe 2005	Szkoły podstawowe 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	858	807	↓	0,94
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	92	91	↓	0,99
Gmina Miejska Bolesławiec	6	7	↑	1,16
Gmina Wiejska Bolesławiec	8	8	Bez zmian	1
Gmina Gromadka	6	4	↓	0,66
Miasto i Gmina Nowogrodziec	9	8	↓	0,88
Gmina Osiecznica	5	5	Bez zmian	1
Gmina Warta Bolesławiecka	5	5	Bez zmian	1
Gmina Miejska Lubań	5	5	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Leśna	4	4	Bez zmian	1
Gmina Lubań	4	4	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Olszyna	4	4	Bez zmian	1
Gmina Platerówka	1	1	Bez zmian	1
Gmina Siekierczyn	2	2	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	9	9	Bez zmian	1
Miasto Zawidów	1	1	Bez zmian	1
Gmina Miejska Zgorzelec	4	5	↑	1,25
Miasto i Gmina Bogatynia	6	6	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Pieńsk	2	2	Bez zmian	1
Gmina Sulików	3	3	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Węgliniec	4	4	Bez zmian	1
Gmina Wiejska Zgorzelec	4	4	Bez zmian	1

Tabela 30. Oddziały w szkołach podstawowych, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Oddziały w szkołach podstawowych 2005	Oddziały w szkołach podstawowych 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	8755	7704	↓	0,88
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	858	761	↓	0,88
Gmina Miejska Bolesławiec	97	91	↓	0,94
Gmina Wiejska Bolesławiec	43	39	↓	0,90
Gmina Gromadka	32	20	↓	0,62
Miasto i Gmina Nowogrodzic	69	61	↓	0,88
Gmina Osiecznica	37	37	Bez zmian	1
Gmina Warta Bolesławiecka	31	30	↓	0,97
Gmina Miejska Lubań	63	50	↓	0,79
Miasto i Gmina Leśna	36	33	↓	0,92
Gmina Lubań	24	24	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Olszyna	26	21	↓	0,81
Gmina Platerówka	6	6	Bez zmian	1
Gmina Siekierczyn	17	12	↓	0,70
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	73	70	↓	0,96
Miasto Zawidów	16	11	↓	0,69
Gmina Miejska Zgorzelec	86	79	↓	0,92
Miasto i Gmina Bogatynia	87	73	↓	0,84
Miasto i Gmina Pieńsk	32	27	↓	0,84
Gmina Sulików	24	23	↓	0,96
Miasto i Gmina Węgliniec	34	30	↓	0,88
Gmina Wiejska Zgorzelec	25	24	↓	0,96

Tabela 31. Gimnazja (bez specjalnych i dla osób dorosłych), Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Gimnazja 2005	Gimnazja 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	377	381	↑	1,01
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	36	38	↑	1,05
Gmina Miejska Bolesławiec	6	6	Bez zmian	1
Gmina Wiejska Bolesławiec	0	0	Bez zmian	0

Gmina Gromadka	1	1	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Nowogrodzic	3	3	Bez zmian	1
Gmina Osiecznica	2	2	Bez zmian	1
Gmina Warta Bolesławiecka	1	1	Bez zmian	1
Gmina Miejska Lubań	3	3	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Leśna	1	1	Bez zmian	1
Gmina Lubań	1	1	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Olszyna	1	1	Bez zmian	1
Gmina Platerówka	1	1	Bez zmian	1
Gmina Siekierczyn	1	1	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	1	3	↑	3
Miasto Zawidów	1	1	Bez zmian	1
Gmina Miejska Zgorzelec	4	4	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Bogatynia	4	4	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Pieńsk	1	1	Bez zmian	1
Gmina Sulików	1	1	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Węgliniec	2	2	Bez zmian	1
Gmina Wiejska Zgorzelec	1	1	Bez zmian	1

Tabela 32. Gimnazja (bez specjalnych i dla osób dorosłych), Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Oddziały w gimnazjach 2005	Oddziały w gimnazjach 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	4693	3867	↓	0,82
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	440	377	↓	0,86
Gmina Miejska Bolesławiec	80	65	↓	0,81
Gmina Wiejska Bolesławiec	0	0	Bez zmian	0
Gmina Gromadka	11	8	↓	0,73
Miasto i Gmina Nowogrodzic	30	22	↓	0,73
Gmina Osiecznica	16	14	↓	0,87
Gmina Warta Bolesławiecka	15	10	↓	0,66
Gmina Miejska Lubań	40	33	↓	0,82
Miasto i Gmina Leśna	18	13	↓	0,72

Gmina Lubań	7	6	↓	0,86
Miasto i Gmina Olszyna	12	9	↓	0,75
Gmina Platerówka	3	3	Bez zmian	1
Gmina Siekierzyn	8	6	↓	0,75
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	43	39	↓	0,91
Miasto Zawidów	10	7	↓	0,70
Gmina Miejska Zgorzelec	54	53	↓	0,98
Miasto i Gmina Bogatynia	50	42	↓	0,84
Miasto i Gmina Pieńsk	16	13	↓	0,81
Gmina Sulików	9	9	Bez zmian	1
Miasto i Gmina Węgliniec	18	16	↓	0,88
Gmina Wiejska Zgorzelec	9	9	Bez zmian	1

Tabela 33. Ilość ścieków oczyszczanych na 100 km², Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI	Ścieki komunalne oczyszczane na 100 km ² (dm ³) 2005	Ścieki komunalne oczyszczane na 100 km ² (dm ³) 2012	Tendencja	Zmiana
POLSKA	364,60	384,76	↑	
DOLNOŚLĄSKIE	492,20	511,90	↑	
Powiat bolesławiecki	208,70	215,34	↑	
Powiat lubański	350,00	343,92	↓	
Powiat zgorzelecki	339,70	318,73	↓	
Powiat lwówecki	104,60	144,85	↑	

Tabela 34. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności, Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności 2005	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności 2012	Tendencja	Zmiana
POLSKA	60,17 %	65,7 %	↑	+ 5,53 %
DOLNOŚLĄSKIE	74,13 %	76,8 %	↑	+ 2,67 %
Powiat bolesławiecki	72,20 %	78,6 %	↑	+ 6,40 %
Powiat lubański	61,56 %	67,3 %	↑	+ 5,74 %
Powiat zgorzelecki	71,19 %	71,19 %	↑	Bez zmiany
Powiat lwówecki	51,36 %	56,1 %	↑	+ 4,74 %

Tabela 35. Ludność korzystająca z wodociągów, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Dolny Śląsk, gminy ZOI	Procent mieszkańców korzystających z wodociągów 2005	Procent korzystających z wodociągów 2011	Tendencje	Wskaźnik
DOLNOŚLĄSKIE	90,7 %	91,6 %	↑	+ 0,9 %
Zachodni Obszar Integracji (ZOI) -średnia	87,4 %	89,1 %	↑	+ 1,7 %
Gmina Miejska Bolesławiec	98,5 %	99 %	↑	+ 0,5 %
Gmina Wiejska Bolesławiec	90,8%	93 %	↑	+ 2,2 %
Gmina Gromadka	40,7 %	54,5 %	↑	+ 13,8 %
Miasto i Gmina Nowogrodzic	72,1 %	79,4 %	↑	+ 7,3 %
Gmina Osiecznica	95,7 %	96,1 %	↑	+ 0,4 %
Gmina Warta Bolesławiecka	96,1 %	99,5 %	↑	+ 3,4 %
Gmina Miejska Lubań	98,1 %	98,2 %	↑	+ 0,1 %

Miasto i Gmina Leśna	53,4 %	54,4 %	↑	+ 1 %
Gmina Lubań	31,3 %	39,6 %	↑	+ 8,3 %
Miasto i Gmina Olszyna	67,2 %	72,8 %	↑	+ 5,6 %
Gmina Platerówka	93 %	93,8 %	↑	+ 0,8 %
Gmina Siekierczyn	90,3 %	91 %	↑	+ 0,7 %
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	86 %	86,6 %	↑	+ 0,6 %
Miasto Zawidów	97,8 %	98 %	↑	+ 0,2 %
Gmina Miejska Zgorzelec	98,4 %	98,4 %	Bez zmian	0
Miasto i Gmina Bogatynia	97,4 %	97,4 %	Bez zmian	0
Miasto i Gmina Pieńsk	95,8 %	95,9 %	↑	+ 0,1 %
Gmina Sulików	71,3 %	75,2 %	↑	+ 4,1 %
Miasto i Gmina Węgliniec	88,6 %	88,6 %	Bez zmian	0
Gmina Wiejska Zgorzelec	67,6 %	72,2 %	↑	+ 4,6 %

Tabela 36. Powierzchnia 2012, Dolny Śląsk, ZOI, powiaty ZOI, Miasto i Gmina Lwówek Śląski (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)

Jednostka	Powierzchnia w km ² 2012
Dolnośląskie	19 947
Zachodni Obszar Integracji	2 811
Powiat bolesławiecki	1 304
Powiat lubański	428
Powiat zgorzelecki	839
Miasto i Gmina Lwówek Śląski	240

VIII. WYKAZ RYSUNKÓW, MAP, WYKRESÓW I TABEL

RYSUNKI

Rysunek 1. Porozumienie Zachodniego Obszaru Integracji	3
Rysunek 2. Mapa ze Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Dolny Śląsk 2020	11

MAPY

Mapa 1. Opracowanie własne UM Bolesławiec, członkowie SGPERN	5
Mapa 2. Opracowanie własne UM Bolesławiec, związki gminne w ZOI	5
Mapa 3. Opracowanie własne UM Bolesławiec, Lokalne Grupy Działania w ZOI	6
Mapa 4. Województwo dolnośląskie – Zachodni Obszar Integracji (źródło: Modele funkcjonowania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Zachodniego Obszaru Integracji, Wrocław 2013)	9
Mapa 5. Główne powiązania komunikacyjne Dolnego Śląska (źródło: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego – Dolny Śląsk 2020)	23
Mapa 6. Obszary interwencji (źródło: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego – Dolny Śląsk 2020).....	24
Mapa 7. Układ drogowy ZOI (źródło: DSDiK, www. dsdik.wroc.pl).....	25

WYKRESY

Wykres 1. Powierzchnia – Zachodni Obszar Integracji – Dolny Śląsk (GUS, Baza Danych Lokalnych)	10
Wykres 2. Lasy, użytki rolne i pozostałe, Zachodni Obszar Integracji (GUS, Baza Danych Lokalnych)	11
Wykres 3. Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców - ZOI 2005, 2012; Dolny Śląsk 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych).....	13
Wykres 4. Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców – Dolnośląskie, ZOI, gminy ZOI 2009 – 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)	14
Wykres 5. Wskaźnik liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 000 mieszkańców - ZOI 2009, 2012; Dolny Śląsk 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych).....	15
Wykres 6. Liczba ludności powiat bolesławiecki, lubański, zgorzelecki i Miasto i Gmina Lwówek Śląski, 2005 – 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)	16
Wykres 7. Przyrost naturalny – Dolny Śląsk, gminy ZOI, lata 2005, 2012 (GUS, Baza Danych Lokalnych)	17
Wykres 8. Saldo migracji w gminach ZOI w 2011 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych).....	18
Wykres 9. Saldo migracji w powiatach ZOI w 2011 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych).....	18
Wykres 10. Stopa bezrobocia w Polsce, Dolnym Śląsku i powiatach ZOI w 2005 - 2012 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych).....	19
Wykres 11. Liczba placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej Dolny Śląsk, gminy ZOI w 2005 - 2011 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych).....	20
Wykres 12. Liczba szkół - technika, powiaty ZOI w 2005 - 2012 r., (GUS, Baza Danych Lokalnych)	22

TABELE

Tabela 1. Proponowane osie priorytetowe.....	28
Tabela 2. Liczba projektów złożonych przez jednostki z obszaru ZOI do bazy projektów	29
Tabela 3. Odniesienie Priorytetu do dokumentów strategicznych szczebla krajowego i unijnego	34
Tabela 4. Odniesienie Priorytetu do dokumentów strategicznych szczebla krajowego i unijnego	41
Tabela 5. Odniesienie Priorytetu do dokumentów strategicznych szczebla krajowego i unijnego	45

Tabela 6. Ludność według zameldowania i zamieszkania 2005 – 2012, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	48
Tabela 7. Ludność według zameldowania i zamieszkania 2005 – 2012, powiaty ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	49
Tabela 8. Saldo migracji 2011, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	49
Tabela 9. Saldo migracji 2011 i 2012, powiaty ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	50
Tabela 10. Przyrost naturalny 2005 – 2012, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	50
Tabela 11. Prognoza liczby ludności w 2020 r. - Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI.....	51
Tabela 12. Ludność w wieku przedprodukcyjnym 2005 – 2011, Dolny Śląsk, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	51
Tabela 13. Ludność w wieku produkcyjnym 2005 – 2011, Dolny Śląsk, gminy ZOI (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	52
Tabela 14. Ludność w wieku poprodukcyjnym 2005 – 2011, Dolny Śląsk, gminy ZOI.....	53
Tabela 15. Stopa bezrobocia rejestrowanego 2005 -2012, Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI.....	54
Tabela 16. Liczba osób bezrobotnych, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 - 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	54
Tabela 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	56
Tabela 18. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	56
Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon, Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2009 - 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	57
Tabela 20. Podmioty gospodarcze – sektor prywatny, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 - 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	58
Tabela 21. Podmioty gospodarcze – klasy wielkości, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	59
Tabela 22. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2009 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	60
Tabela 23. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności 2009 - 2012, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2009 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	61
Tabela 24. Spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego 2005 - 2012, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	62
Tabela 25. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	63
Tabela 26. Liczba placówek przedszkolnych 2005 - 2012, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	64
Tabela 27. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3 – 6, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	64
Tabela 28. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3 – 6, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	65
Tabela 29. Szkoły podstawowe, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	66
Tabela 30. Oddziały w szkołach podstawowych, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych).....	67

Tabela 31. Gimnazja (bez specjalnych i dla osób dorosłych), Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)	67
Tabela 32. Gimnazja (bez specjalnych i dla osób dorosłych), Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)	68
Tabela 33. Ilość ścieków oczyszczanych na 100 km ² , Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)	69
Tabela 34. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności, Polska, Dolny Śląsk, powiaty ZOI 2005 – 2012 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)	70
Tabela 35. Ludność korzystająca z wodociągów, Dolny Śląsk, gminy ZOI 2005 – 2011 (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)	70
Tabela 36. Powierzchnia 2012, Dolny Śląsk, ZOI, powiaty ZOI, Miasto i Gmina Lwówek Śląski (źródło GUS, Baza Danych Lokalnych)	71